

Přednáška

**Prostorová organizace a
regionalizace cestovního
ruchu**

Geografie cestovního ruchu

Opatření č. 2

- Samostudium
- Přednáška

Prostorová organizace a regionalizace cestovního ruchu

- **Přečtěte si a prohlédněte a zamyslete se nad otázkami při samostudiu v závěru**

Stručný obsah přednášky

- Jednoduché ukazatele pro analýzu prostorové organizace cestovního ruchu
- Hlavní typy (formy a druhy) cestovního ruchu a jejich prostorová interpretace
- Typologie středisek cestovního ruchu
- Prostorová organizace cestovního ruchu
- Prostorová organizace druhého bydlení
- Regionalizace cestovního ruchu

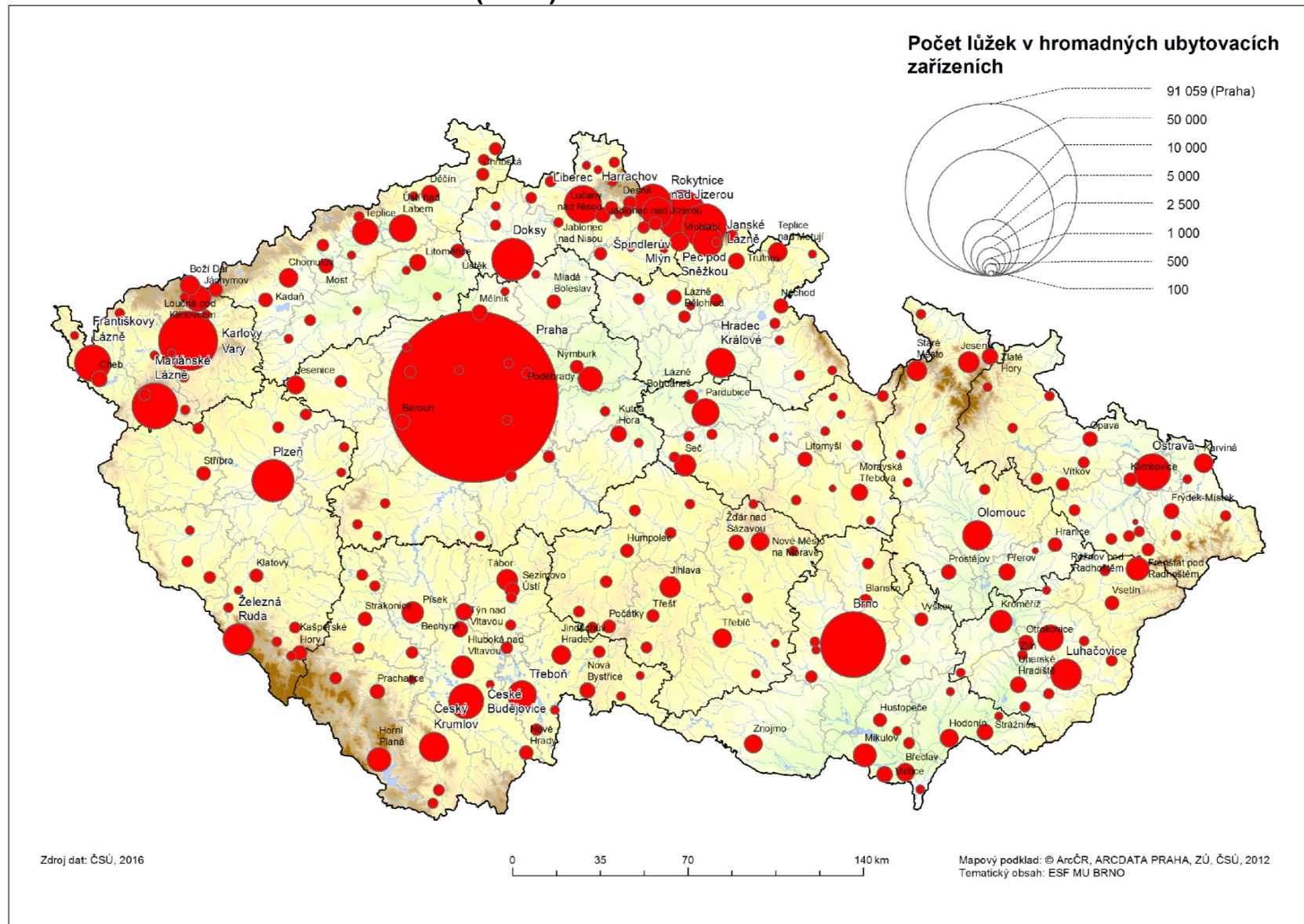
Základní statistické informace k analýze prostorové organizace cestovního ruchu

- Počty a struktura (hromadných) ubytovacích zařízení
- Počty a druhová struktura lůžkových kapacit
- Počty domácích a zahraničních turistů
- Přenocování domácích a zahraničních turistů
- Sezonnost návštěvnosti
- Geografická struktura návštěvnosti
- Příjmy a výdaje z mezinárodního cestovního ruchu
- Zaměstnanost v cestovním ruchu
- Příjezdové a výjezdové turistické proudy
- Prostorové rozložení druhého bydlení
- Typologie středisek cestovního ruchu

Hlavní typy (formy a druhy) cestovního ruchu a jejich prostorová interpretace

- Městský cestovní ruch
- Venkovský cestovní ruch
- Horský cestovní ruch
- Letní rekreace a cestovní ruch u vody
- Vinařský cestovní ruch
- Lázeňský cestovní ruch
- Kongresový a veletržní cestovní ruch

Obr. 1 Lůžkové kapacity cestovního ruchu ve městech ČR (2015)

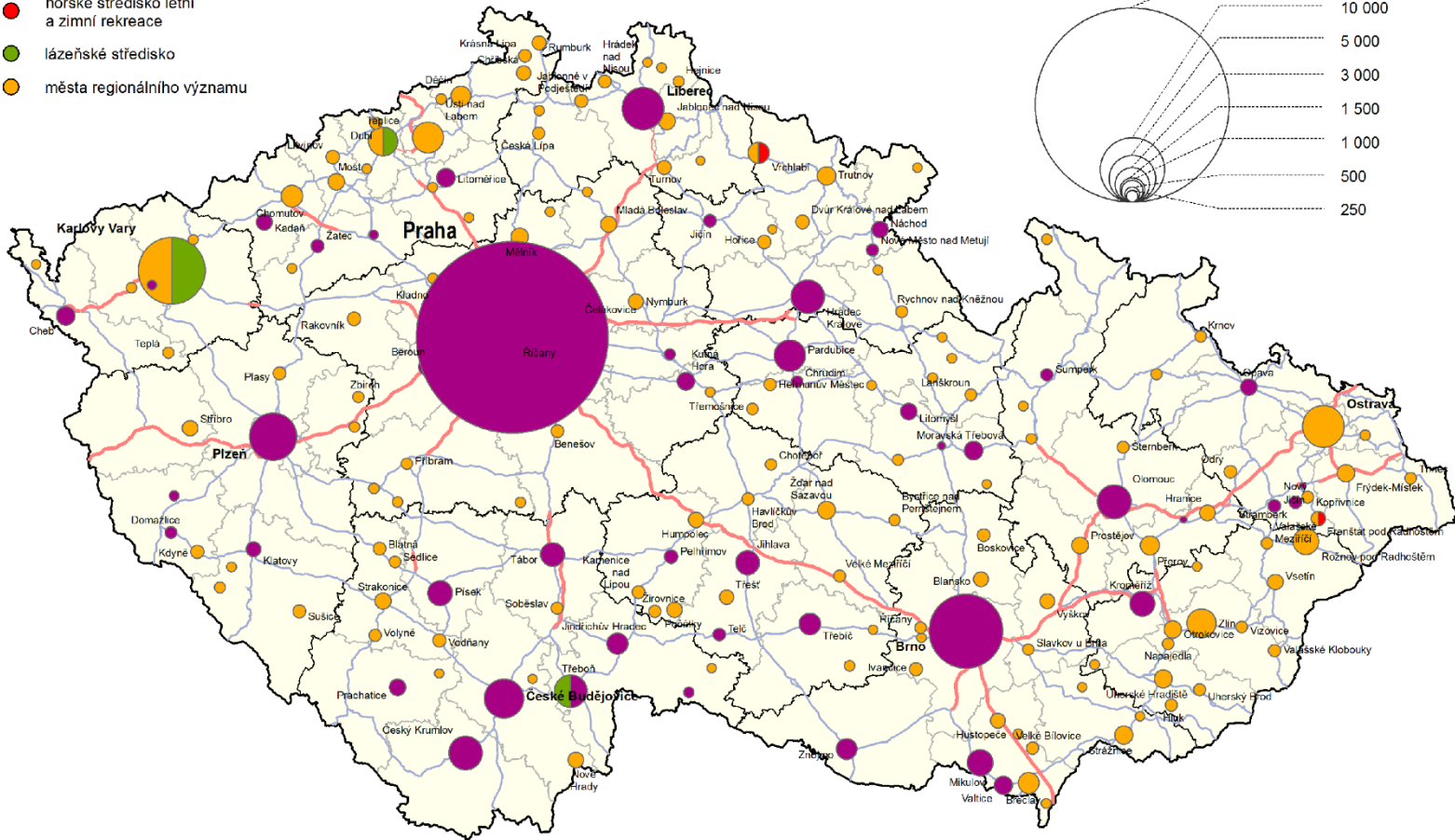
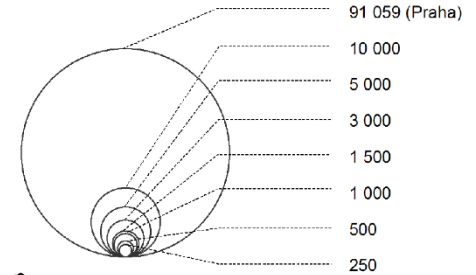

Obr. 2: Funkční typologie středisek městského cestovního ruchu nadlokálního významu ČR (2015)

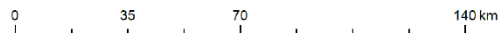
Funkční typologie středisek

- historické město
- horské středisko letní a zimní rekreace
- lázeňské středisko
- města regionálního významu

Velikost střediska (počet lůžek v HUZ)

Zdroj dat: Vlastní hodnocení

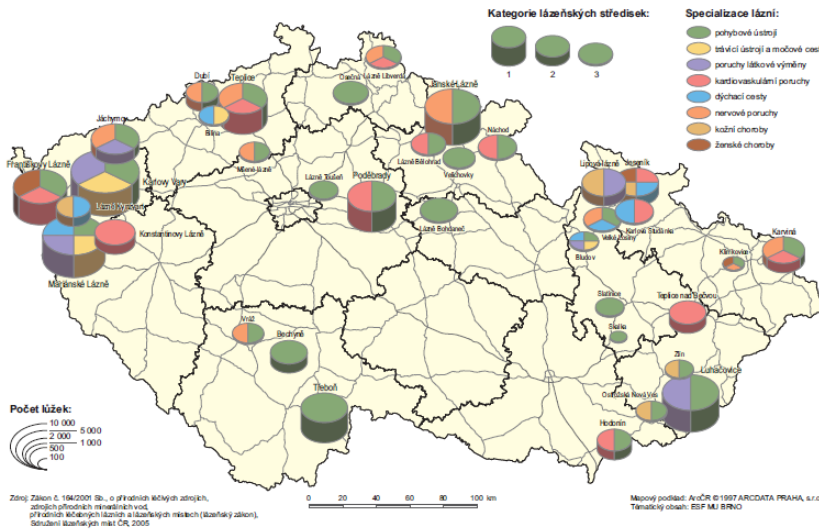
Mapový podklad: © ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2012
 Tematický obsah: ESF MU BRNO

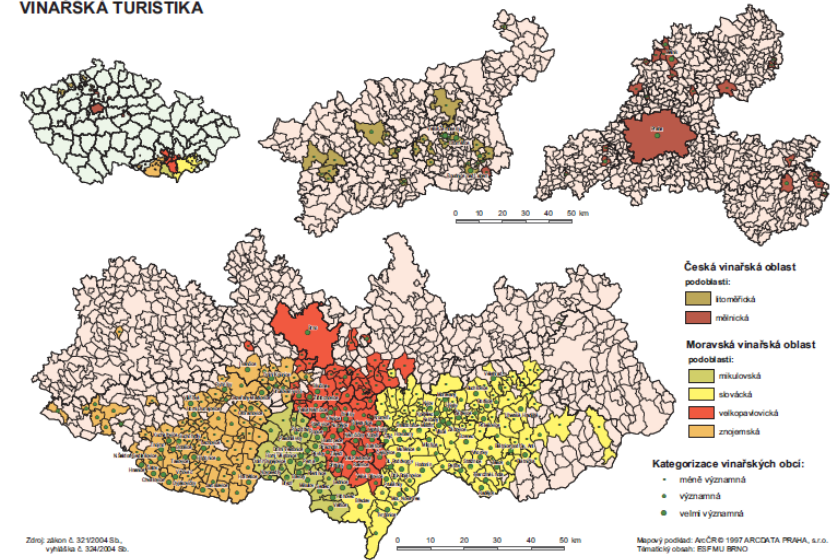

Lázeňství a vinařská turistika

LÁZEŇSTVÍ

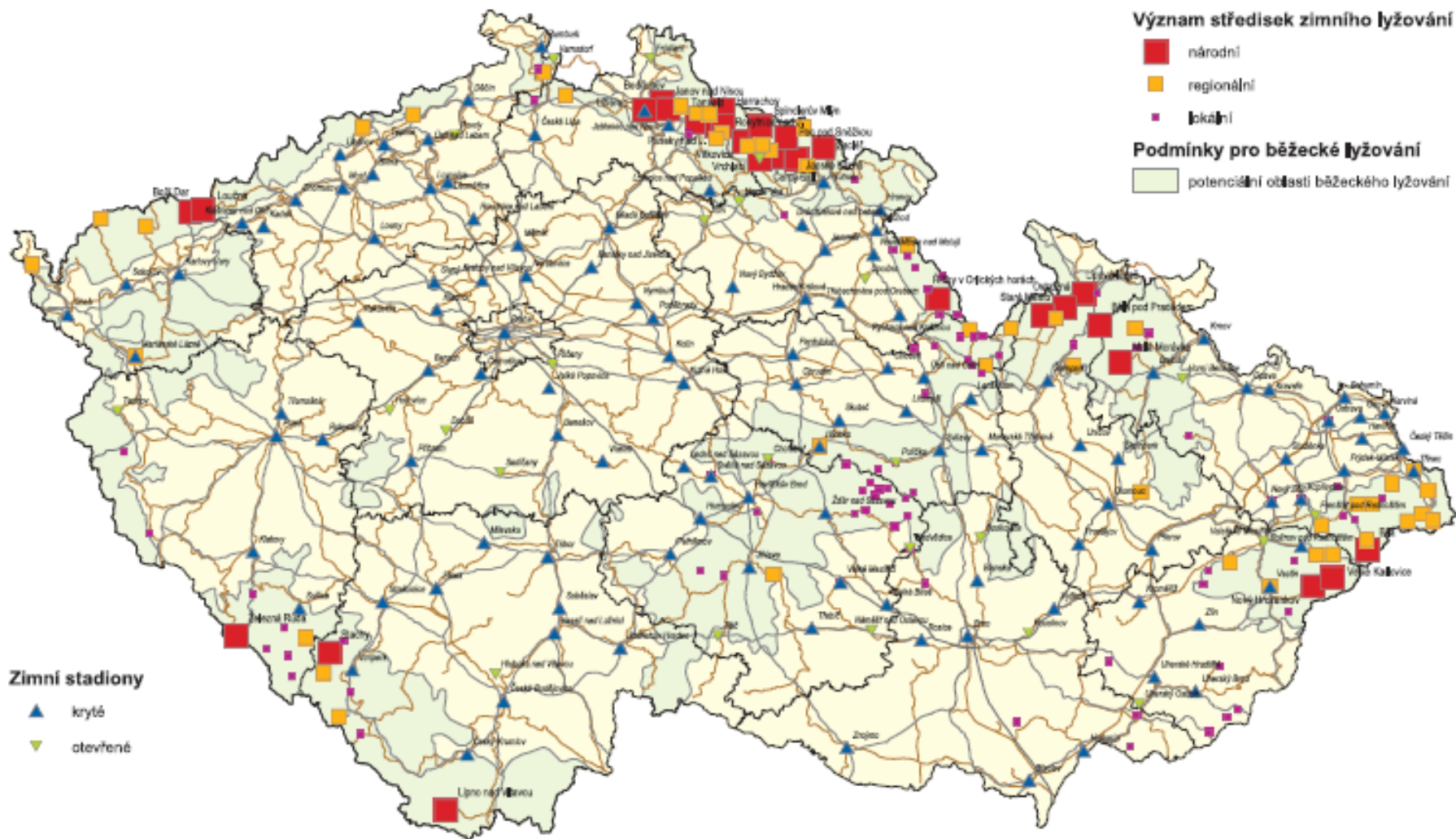

VINAŘSKÁ TURISTIKA

ZIMNÍ SPORTY A REKREACE

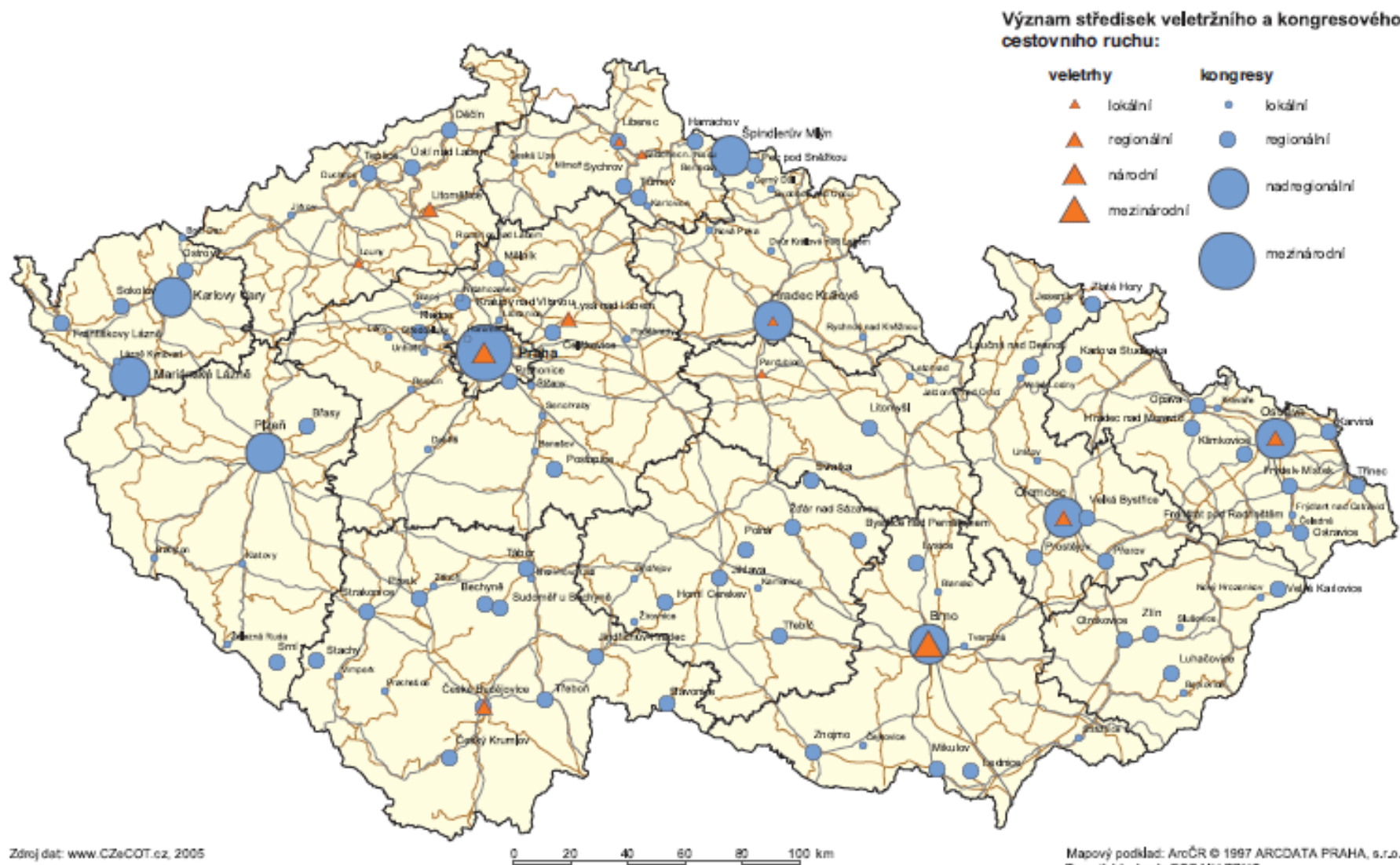

Zdroj dat: www.hojidayinfo.cz, 2005
 www.CZaCOT.cz, 2005
 Klimatické oblasti ČSSR, 1975

0 20 40 60 80 100 km

Mapový podklad: ArcČR © 1997 ARCDATA PRAHA, s.r.o.
 Tematický obsah: ESF MU BRNO

VELETRŽNÍ A KONGRESOVÝ CESTOVNÍ RUCH

Obchodní cestovní ruch

- *Obchodní cestovní ruch* je souborným označením pro obchodní jednání, kongresy, veletrhy a výstavy, v anglosaské literatuře označovaný jako MICE (meetings, incentive, conventions, exhibitions). V evropské odborné literatuře se obvykle označuje souhrnným názvem kongresový cestovní ruch. Na rozdíl od ostatních typů (druhů) cestovního ruchu se uskutečňuje v pracovní době.

Tab.: Země a města pořádající mezinárodní kongresy (2013)

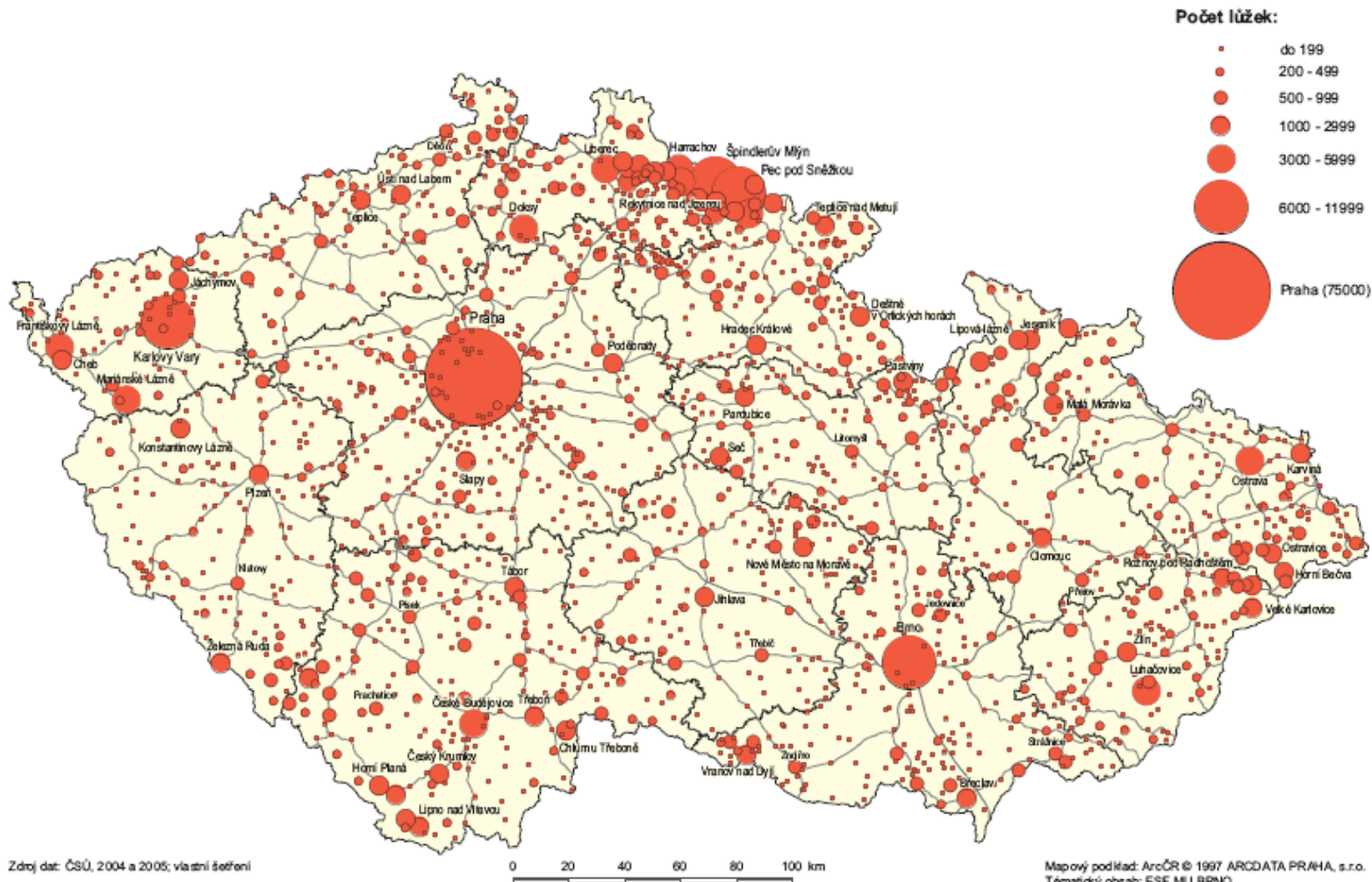
Pořadí	Země	Počet kongresů	Pořadí	město	Počet kongresů
1	USA	829	1	Paříž	204
2	Německo	722	2	Madrid	186
3	Španělsko	562	3	Vídeň	182
4	Francie	527	4	Barcelona	179
5	Velká Británie	525	5	Berlín	178
6	Itálie	447	6	Singapur	175
7	Japonsko	342	7	Londýn	166
8	Čína	340	8	Istanbul	146
9	Brazílie	315	9	Lisabon	125
10	Nizozemsko	302	10	Soul	125
11	Kanada	290	11	Praha	121
12	Jižní Korea	260	12	Amsterdam	120
13	Portugalsko	249	13	Dublin	114
14	Rakousko	244	14	Buenos Aires	113
15	Švédsko	238	15	Brusel	111
16	Austrálie	231	16	Kodaň	109
17	Argentina	223	17	Budapešť	106
18	Turecko	221	18	Peking	105
19	Belgie	214	19	Řím	99
20	Švýcarsko	205	20	Bangkok	93

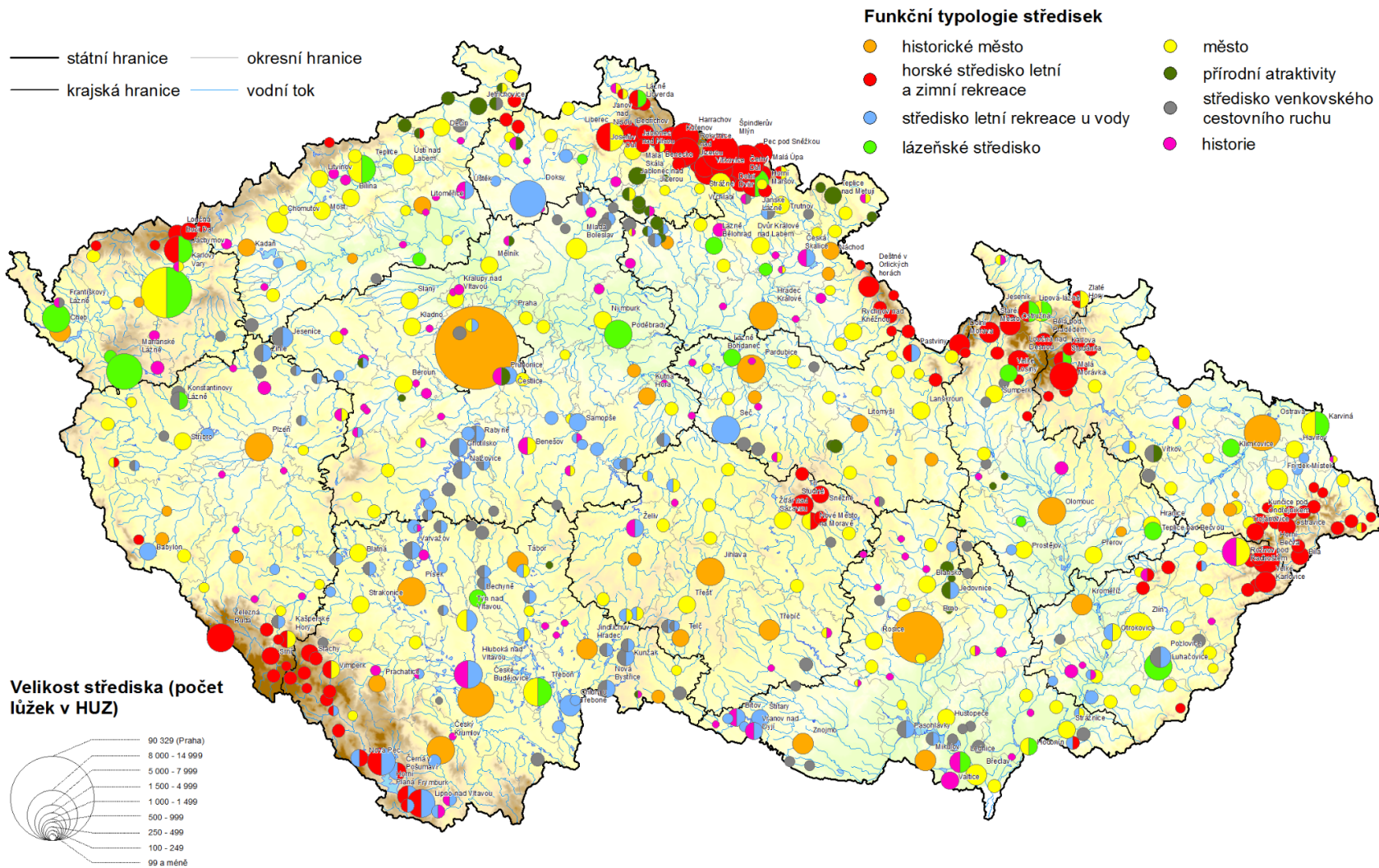
Funkční typologie středisek cestovního ruchu

Obr. 3:

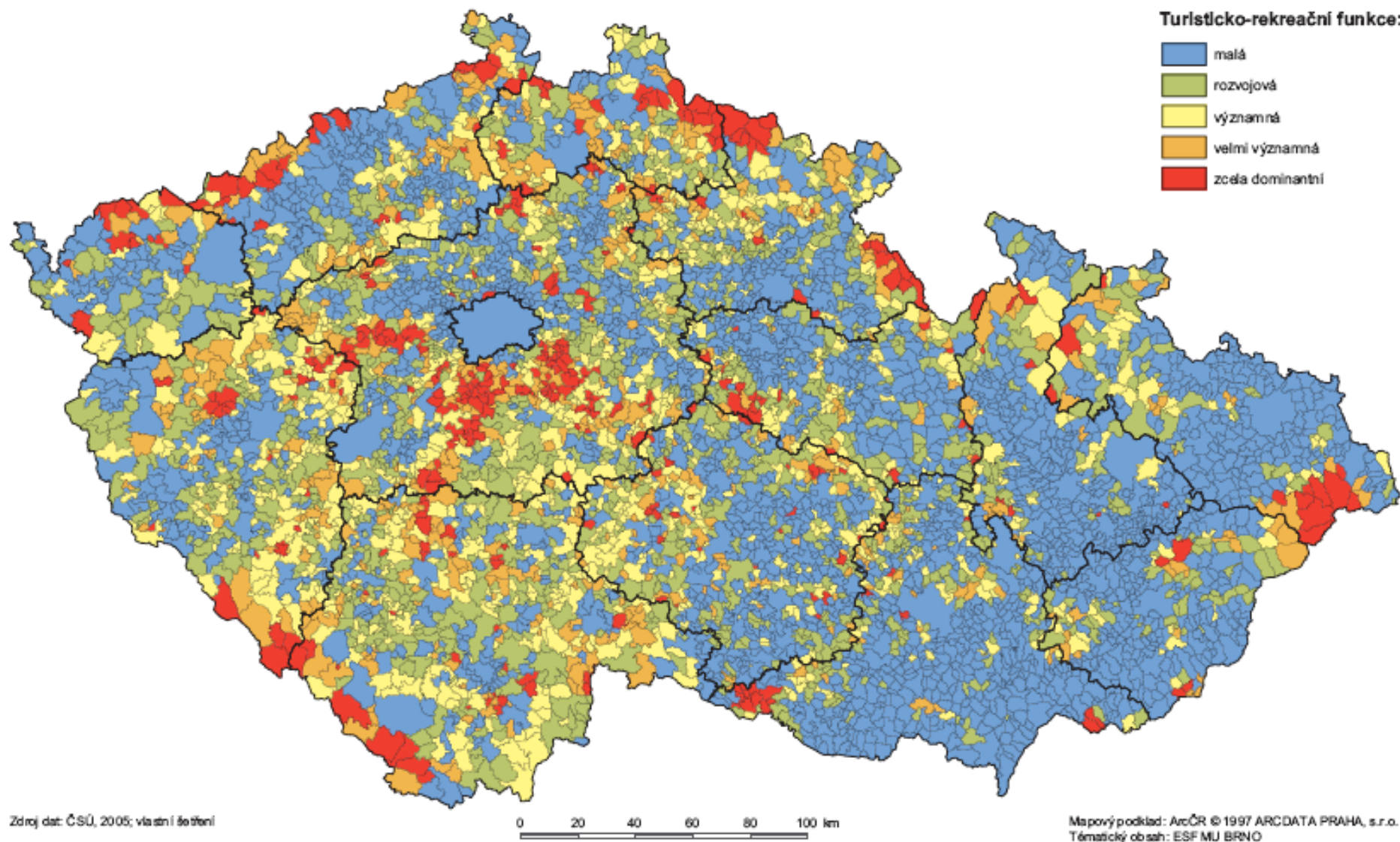
HROMADNÁ UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Obr. 4: Funkční typologie středisek cestovního ruchu ČR (2015)

TURISTICKO-REKREAČNÍ FUNKCE OBCÍ

Prostorová analýza cestovního ruchu

- Mezinárodní úroveň
- Národní úroveň
- Regionální úroveň
- Lokální úroveň

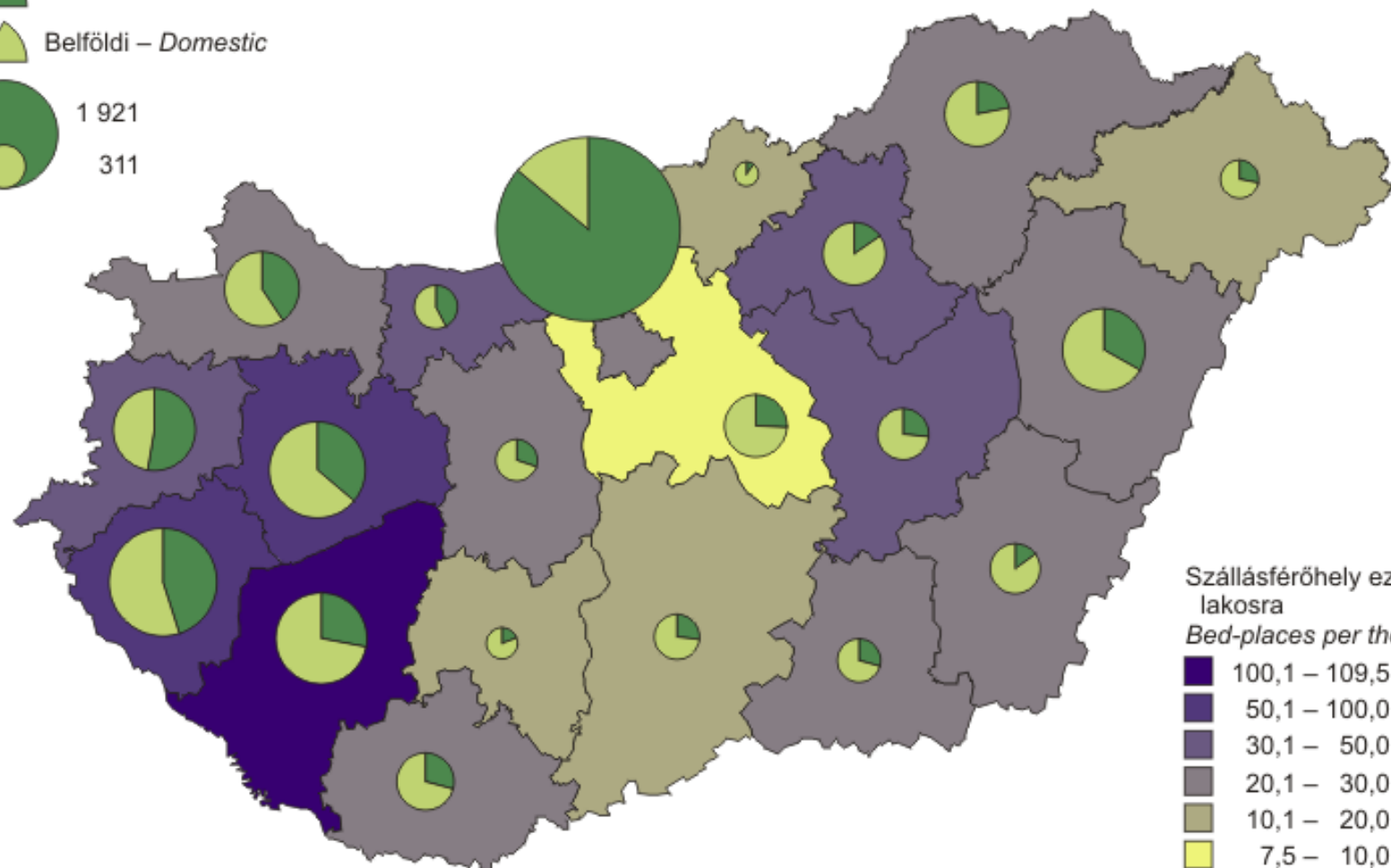
Regionální rozložení lůžkových kapacit a přenocování turistů v Maďarsku 2009

Bed-places in public accommodation establishments per thousand inhabitants, distribution of tourism nights, 2009

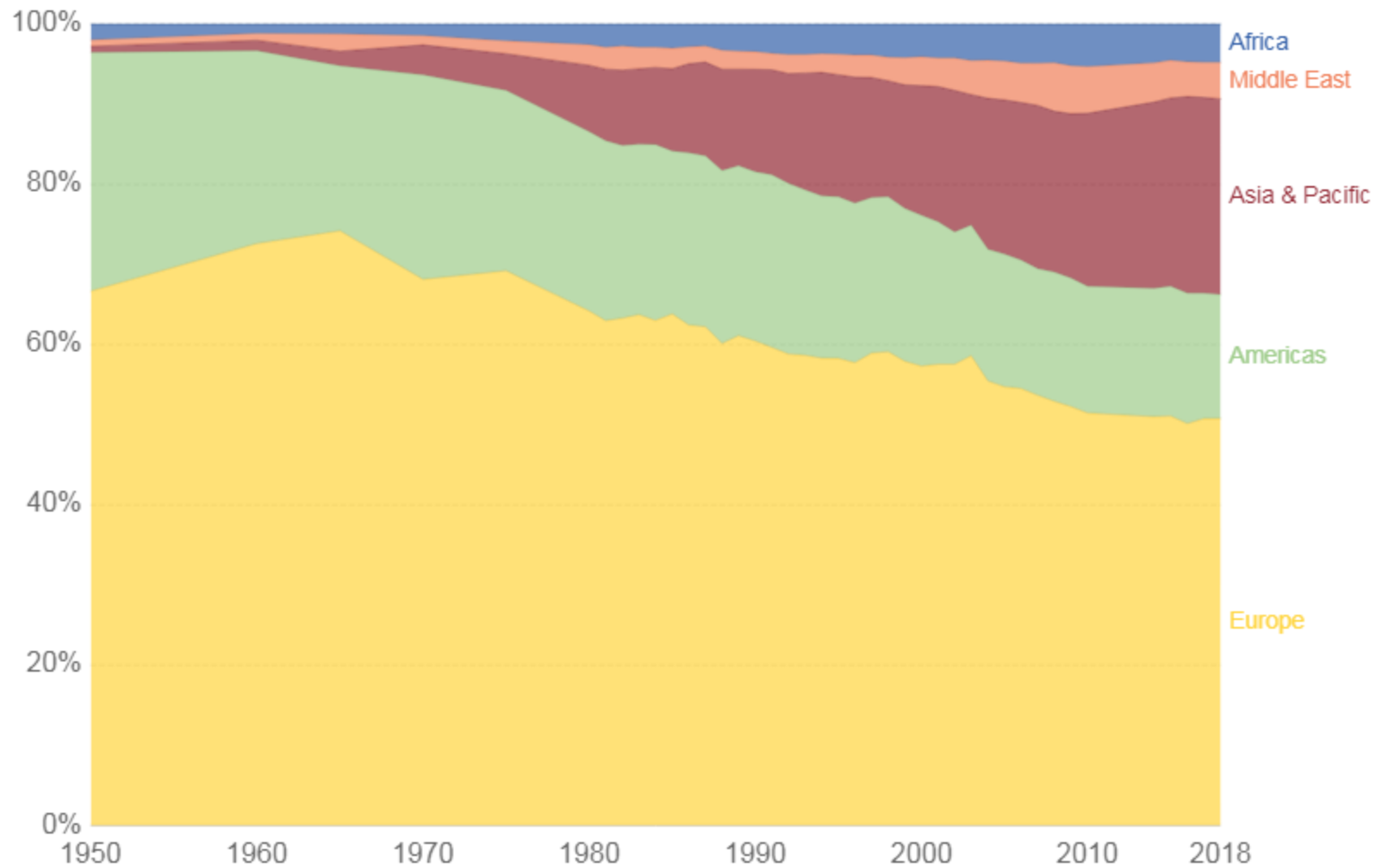
Vendégéjszakákból (ezer) – *Of tourism nights (thousands)*

 Külföldi – *International*

 Belföldi – *Domestic*

International Tourist Arrivals by World Region

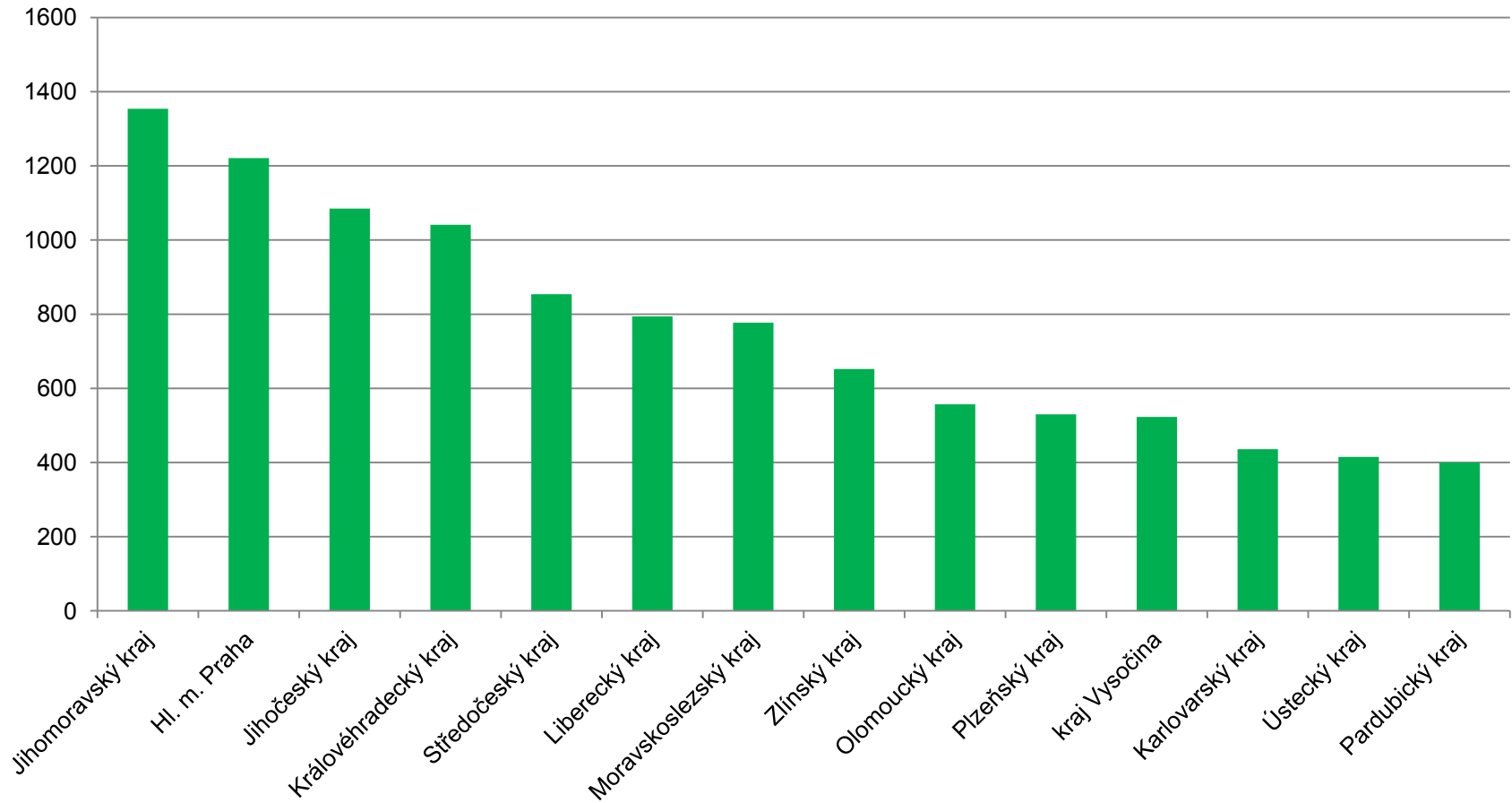

Source: United Nations World Tourism Organization - World Tourism Barometer (2019)

OurWorldInData.org/tourism/ • CC BY

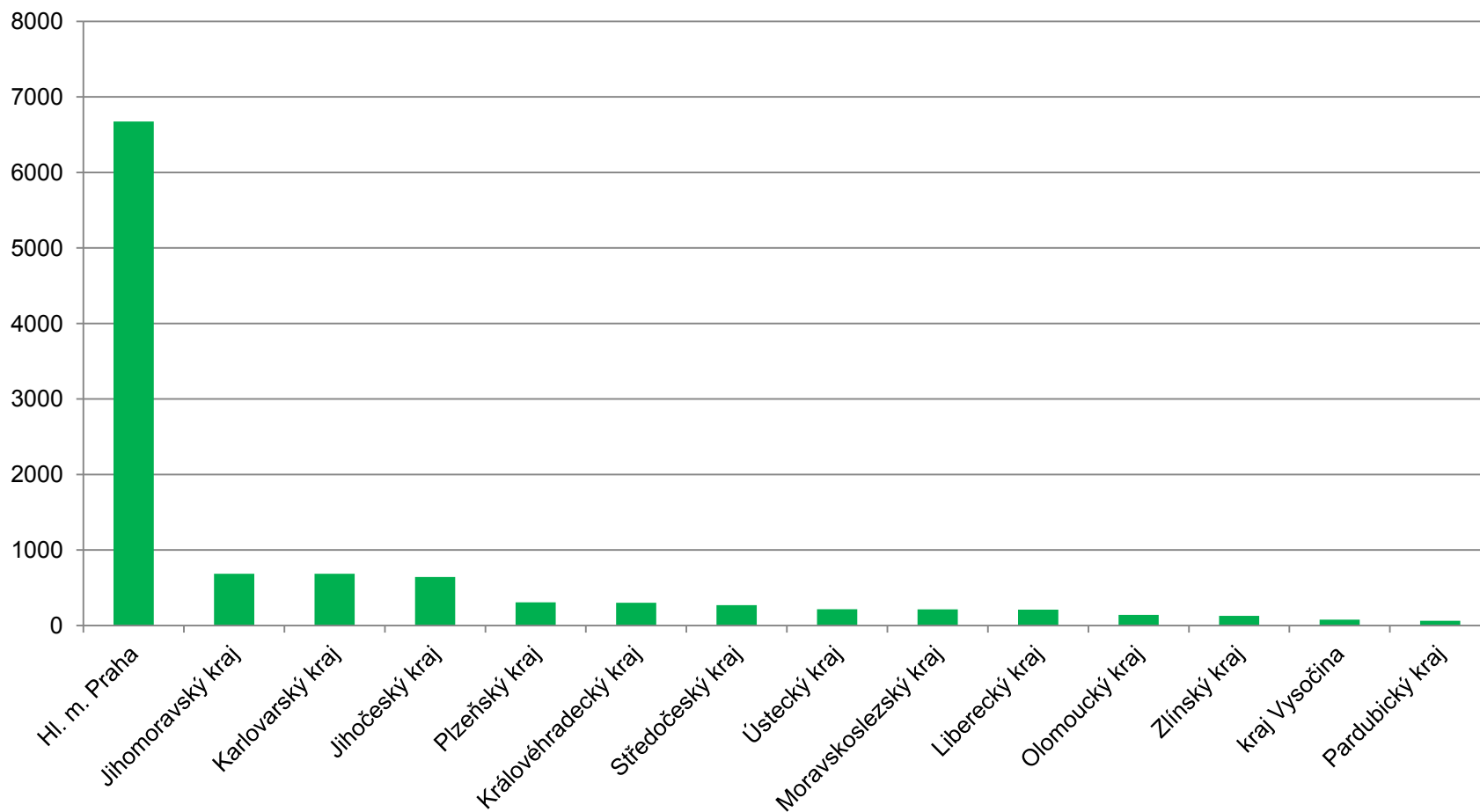
Obr. 5: Regionální rozložení domácích turistů v ČR

domácí turisté v krajích ČR v tis. 2018

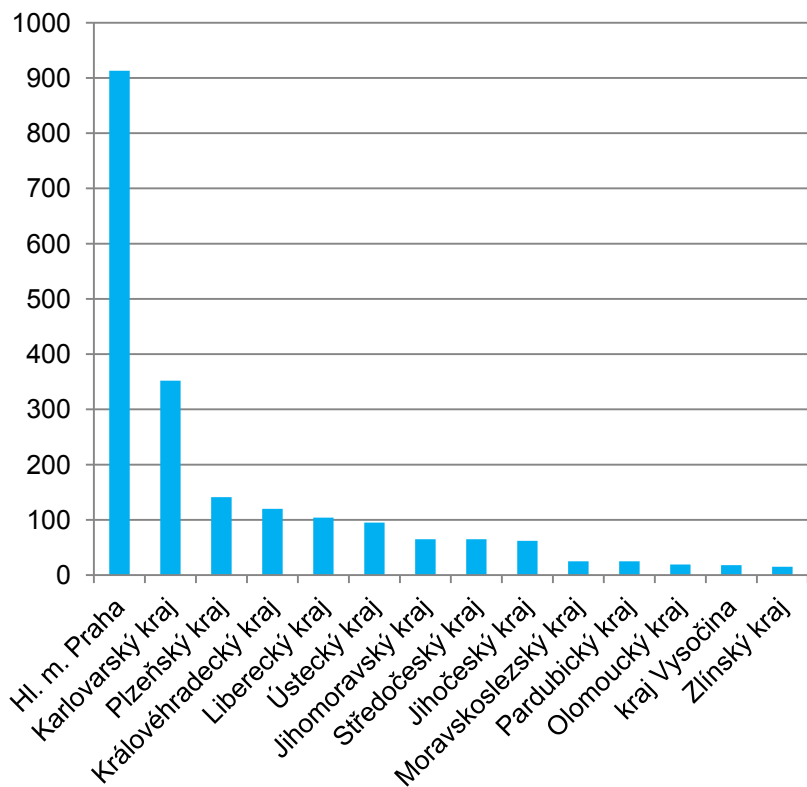

Obr. 6: Regionální rozložení zahraničních turistů v ČR 2018 (v tis.)

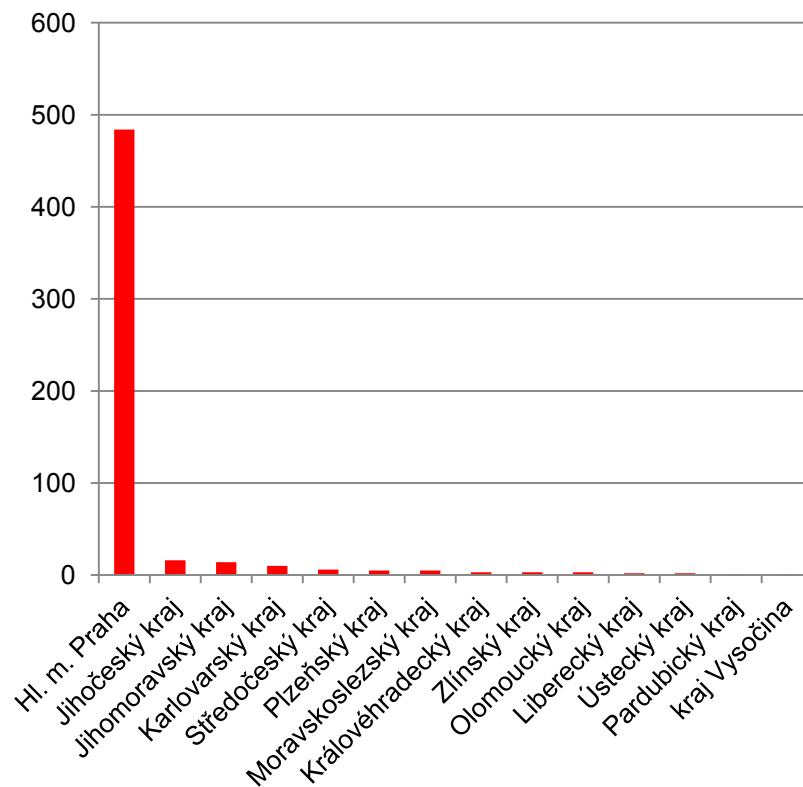

Obr. 7: Regionální rozložení německých a amerických turistů v ČR (2018)

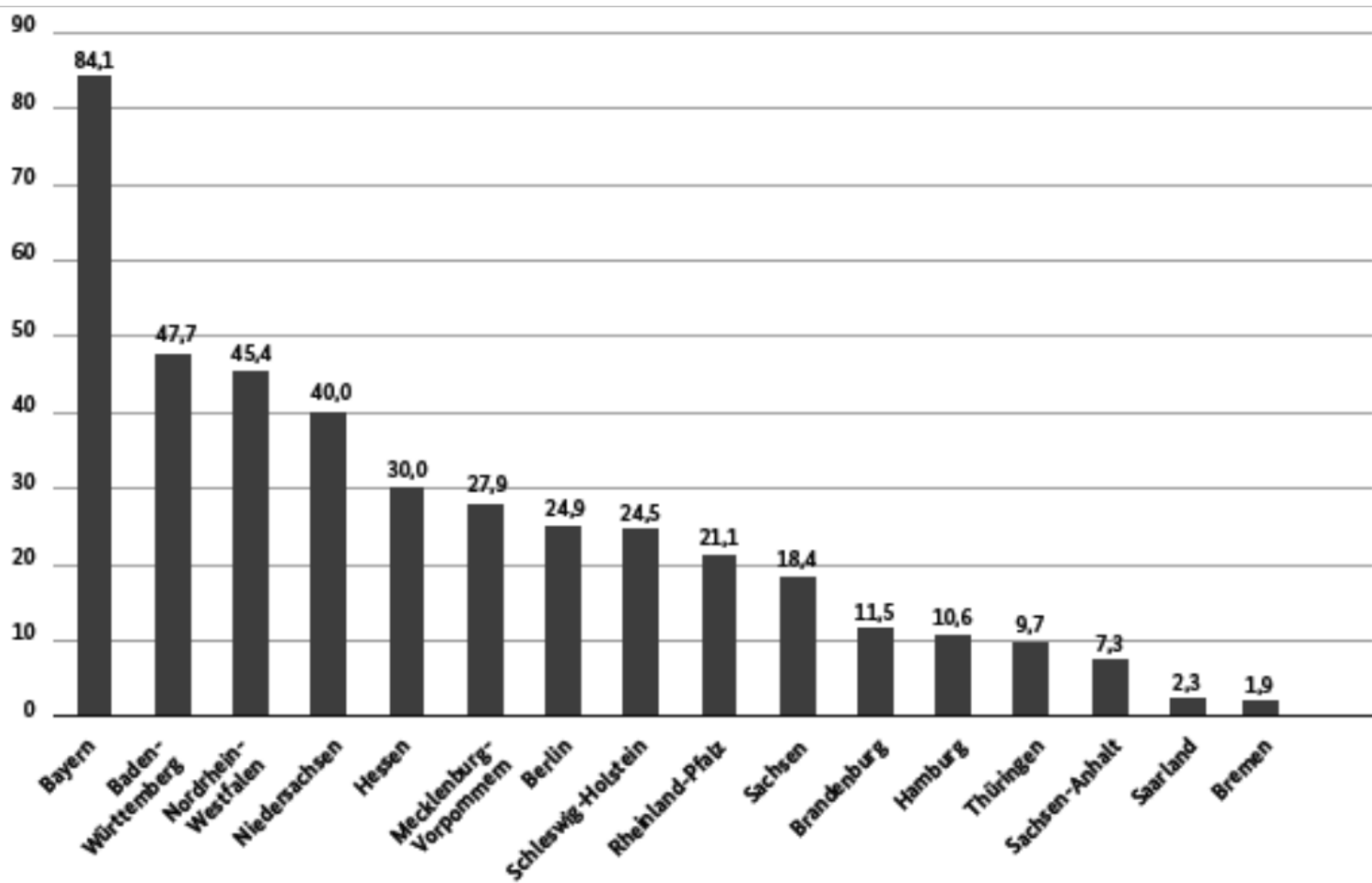
počet německých turistů v tis.

počet amerických turistů v tis.

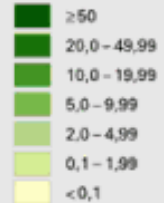
Regionální rozložení návštěvnosti spolkových zemí Německa 2012 (počty přenocování v mil.)

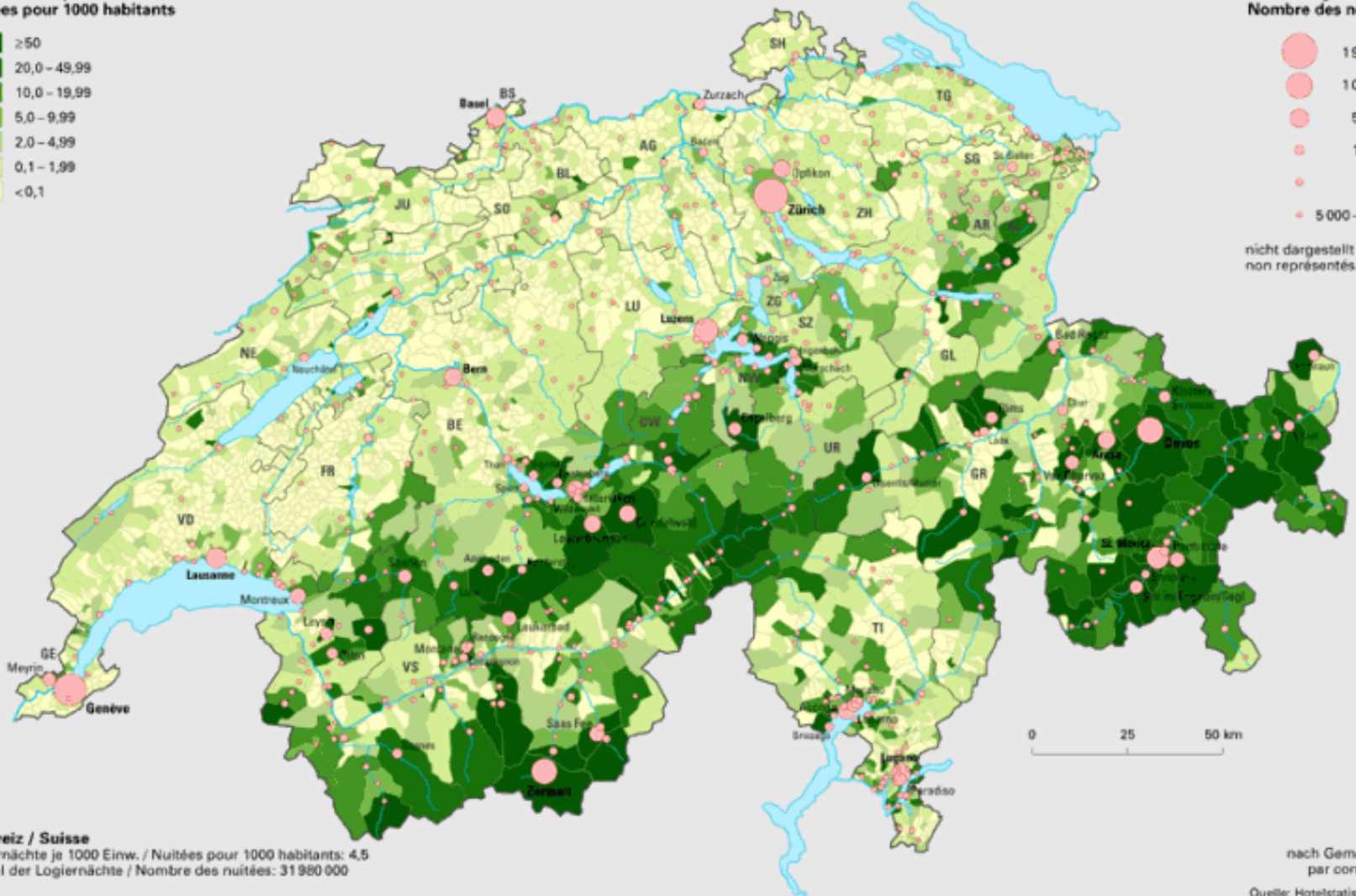
Přenocování turistů v hotelech a lázeňských zařízeních ve Švýcarsku 1997

Logiernächte in Hotel- und Kurbetrieben 1997
Nuitées dans l'hôtellerie et dans les établissements de cure en 1997

Logiernächte je 1000 Einwohner
Nuitées pour 1000 habitants

Anzahl der Logiernächte
Nombre des nuitées

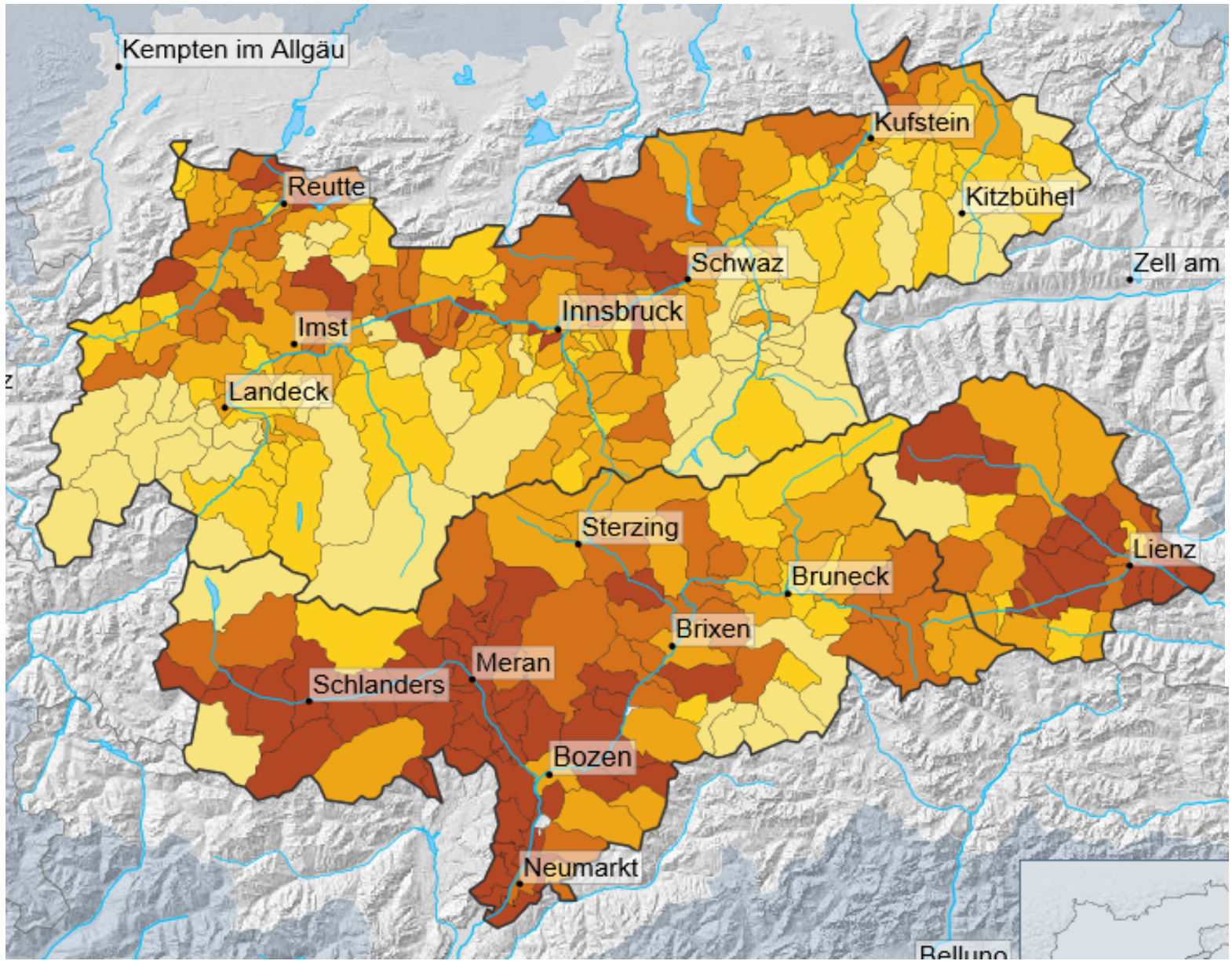

Schweiz / Suisse
Logiernächte je 1000 Einw. / Nuitées pour 1000 habitants: 4,5
Anzahl der Logiernächte / Nombre des nuitées: 31 980 000

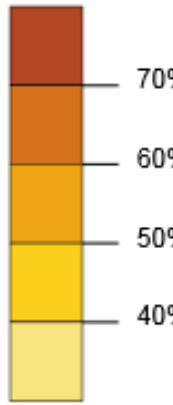
nach Gemeinden
par commune

Quelle: Hotelstatistik, 1997
Source: Statistique de l'hôtellerie, 1997

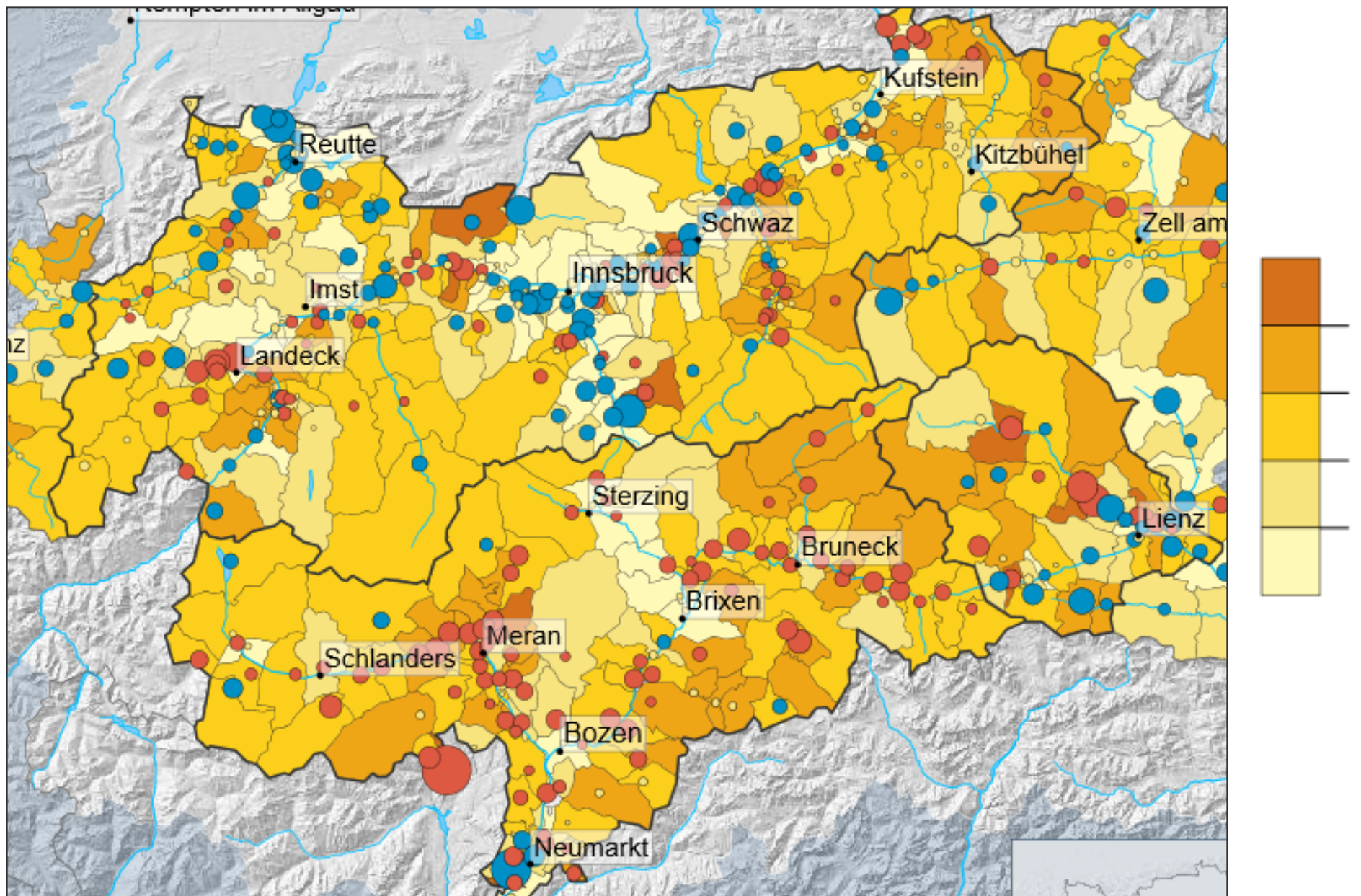
Podíl letní sezóny na přenocování turistů v Tyrolsku a jižním Tyrolsku 2005

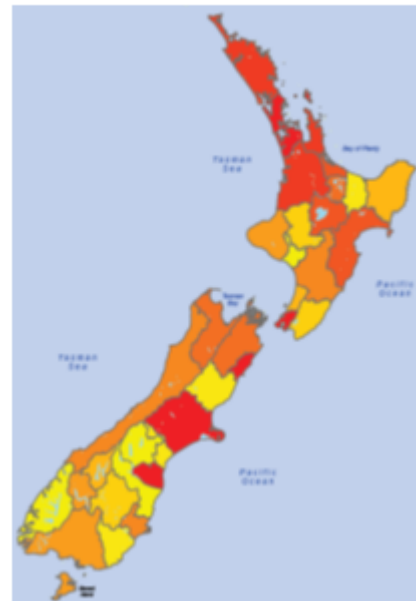
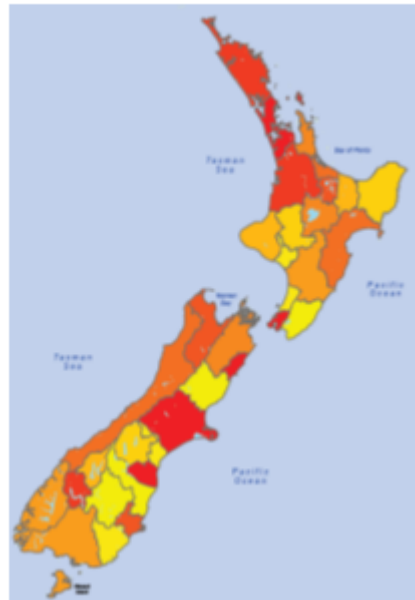
Anteil der Übernachtungssomme

Průměrná délka pobytu ve střediscích Tyrolska a jižního Tyrolska 2005

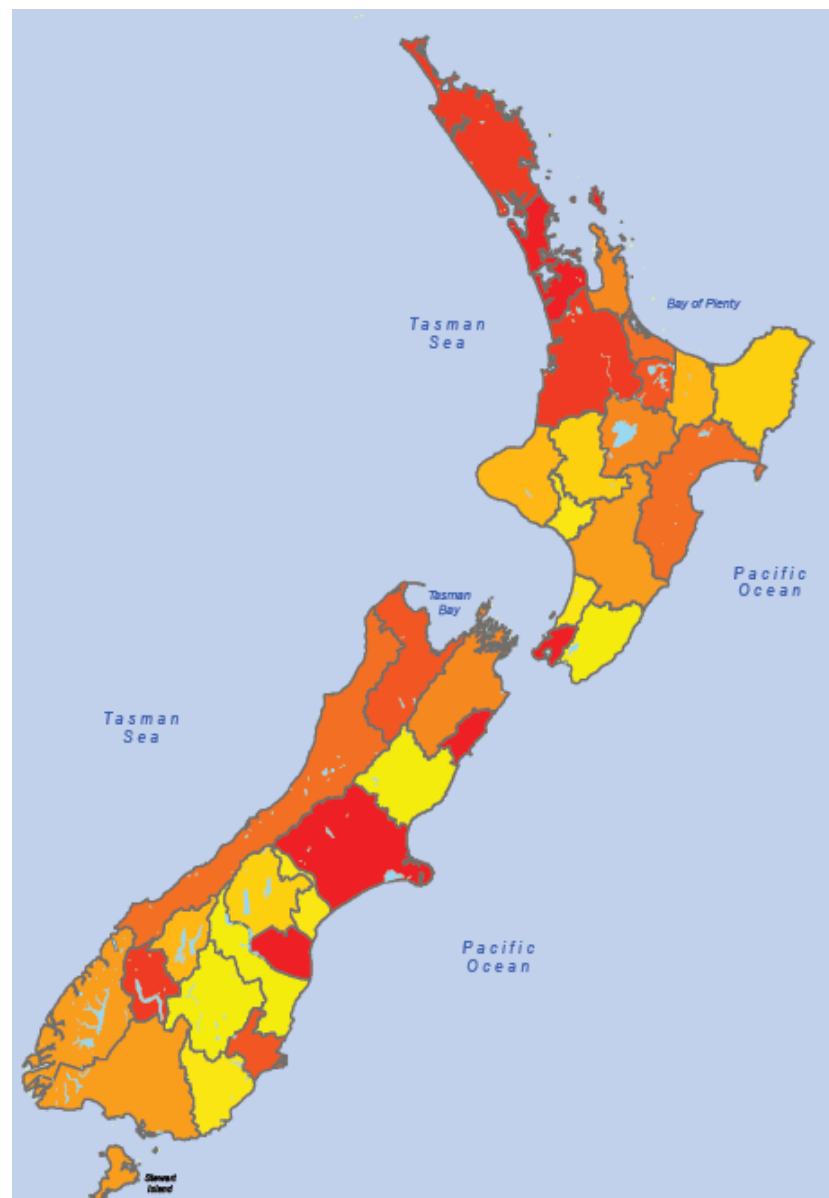

Obr. : Regionální rozložení návštěvnosti turistů na Novém Zélandě 2005
a) zahraniční turisté
b) domácí návštěvníci

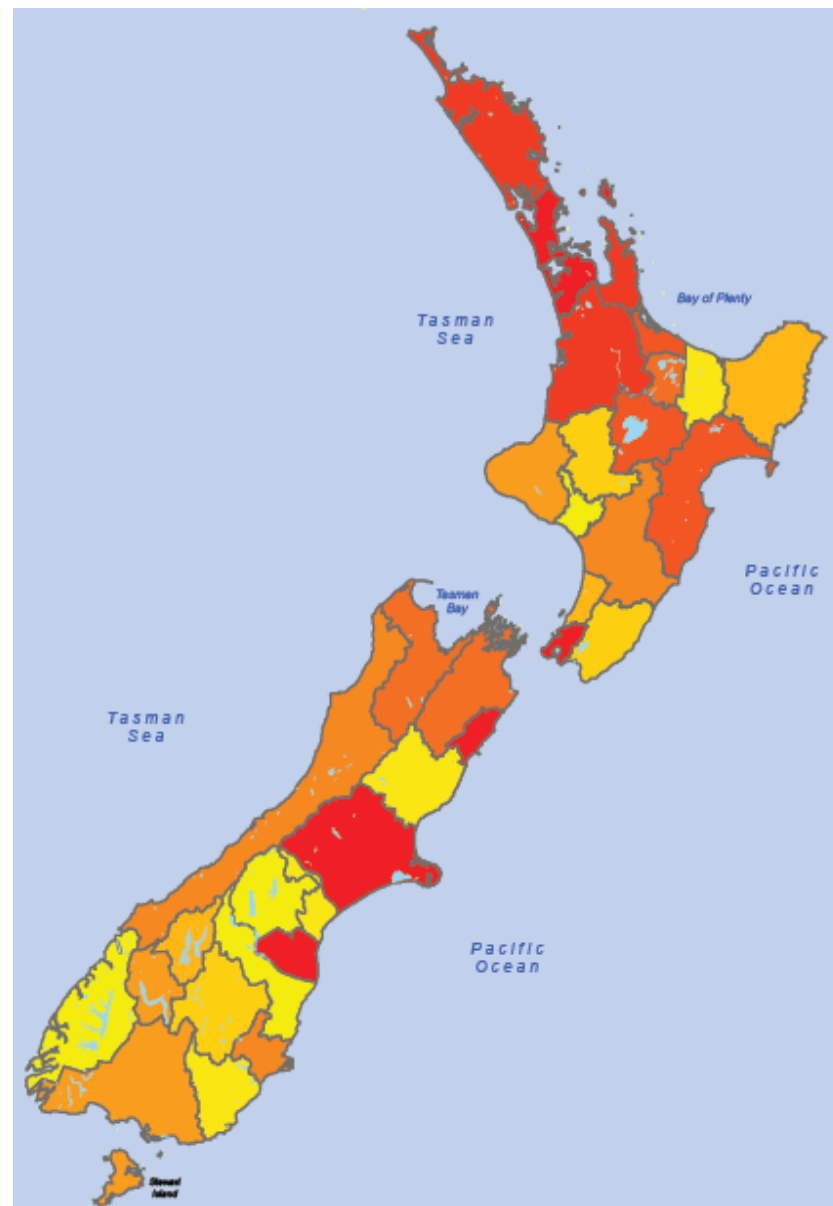

Regionální rozložení návštěvnosti turistů na Novém Zélandě 2005

a) zahraniční turisté

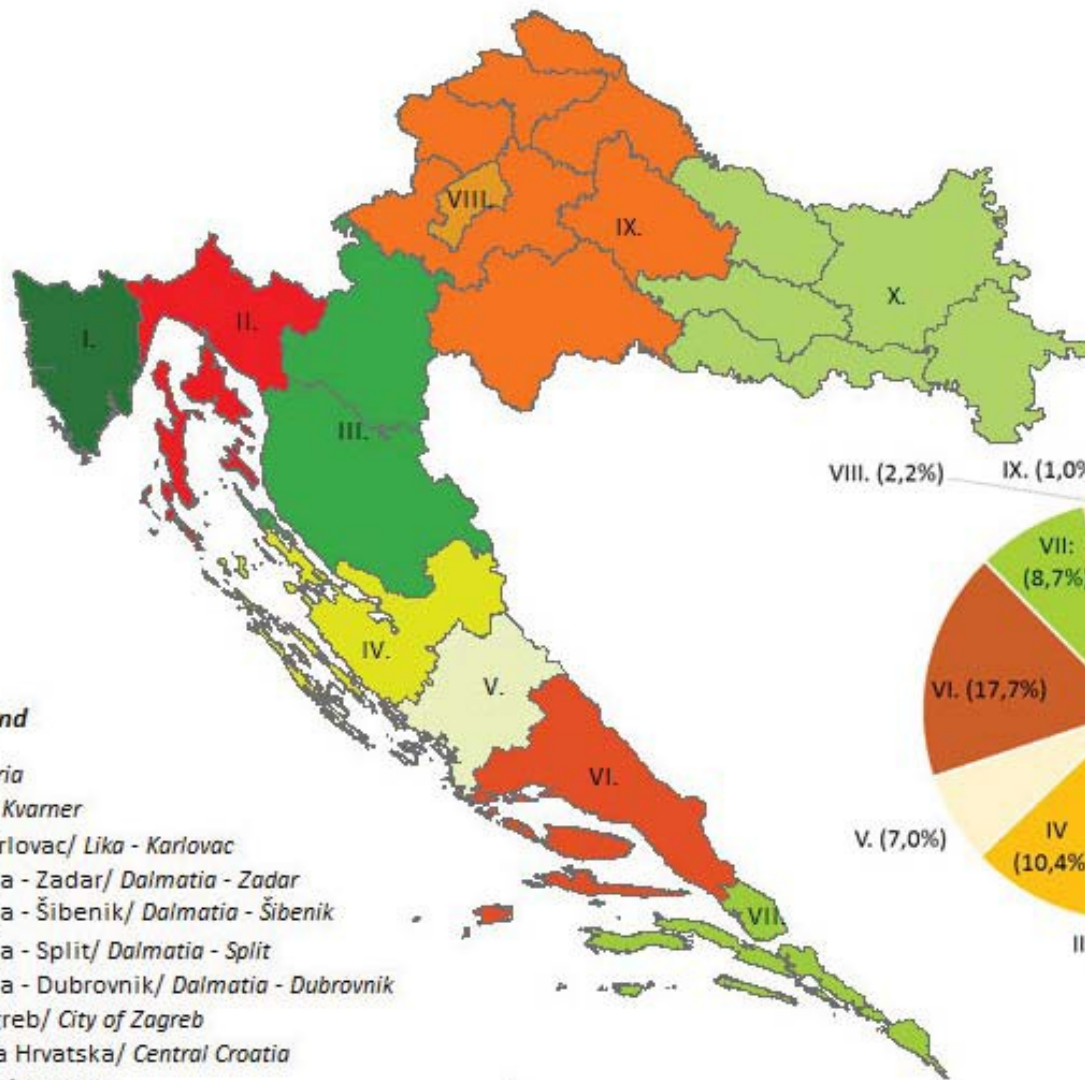

b) domácí návštěvníci

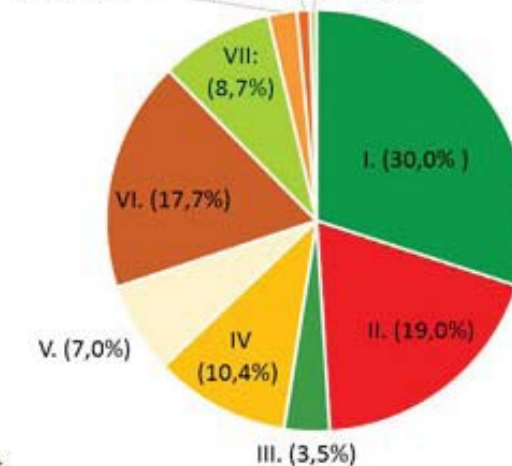
Struktura přenocování turistů v turistických regionech Chorvatska 2013

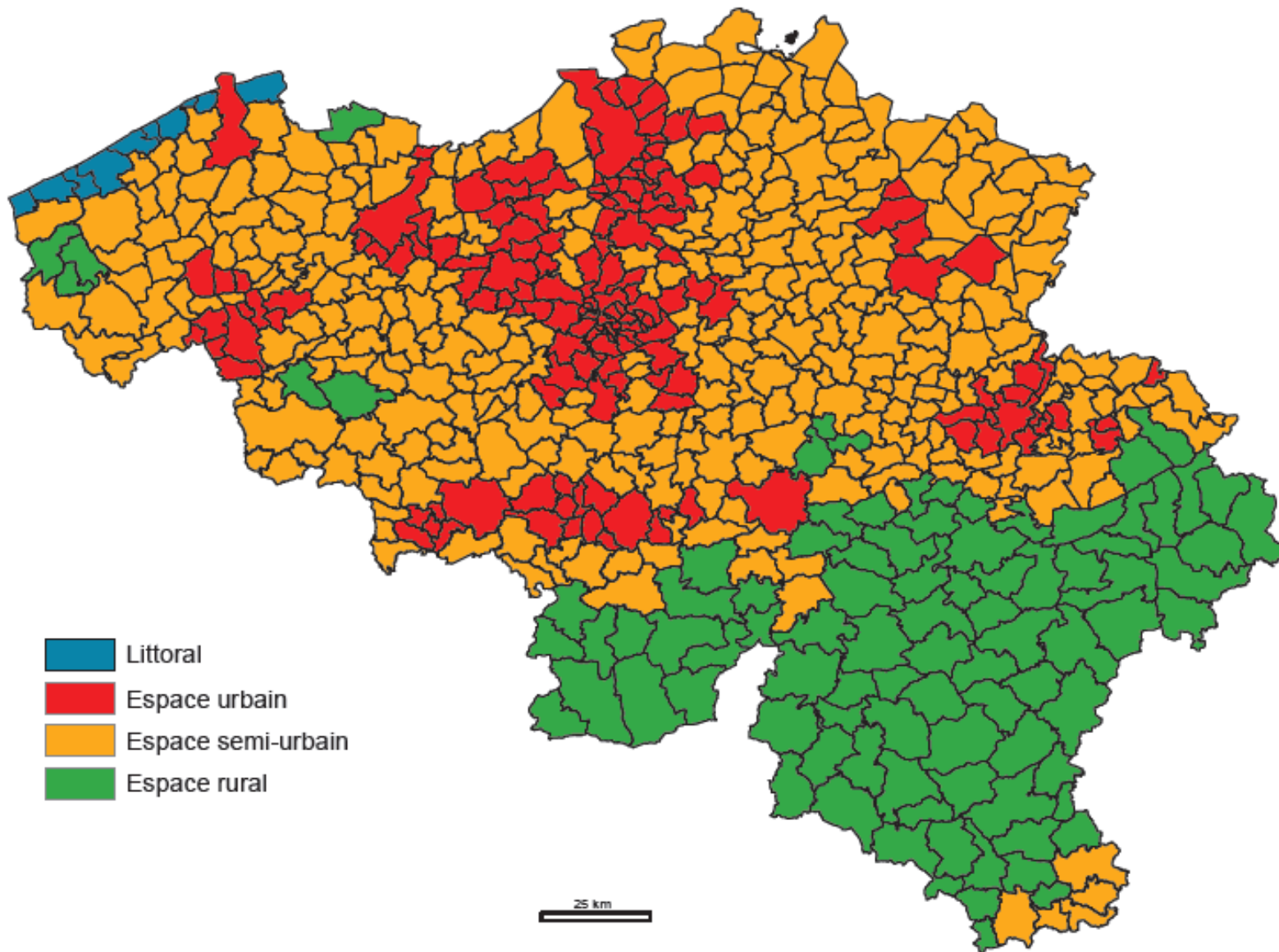
Legenda/ Legend

- I. Istra/ Istria
- II. Kvarner/ Kvarner
- III. Lika - Karlovac/ Lika - Karlovac
- IV. Dalmacija - Zadar/ Dalmatia - Zadar
- V. Dalmacija - Šibenik/ Dalmatia - Šibenik
- VI. Dalmacija - Split/ Dalmatia - Split
- VII. Dalmacija - Dubrovnik/ Dalmatia - Dubrovnik
- VIII. Grad Zagreb/ City of Zagreb
- IX. Središnja Hrvatska/ Central Croatia
- X. Slavonija/ Slavonia

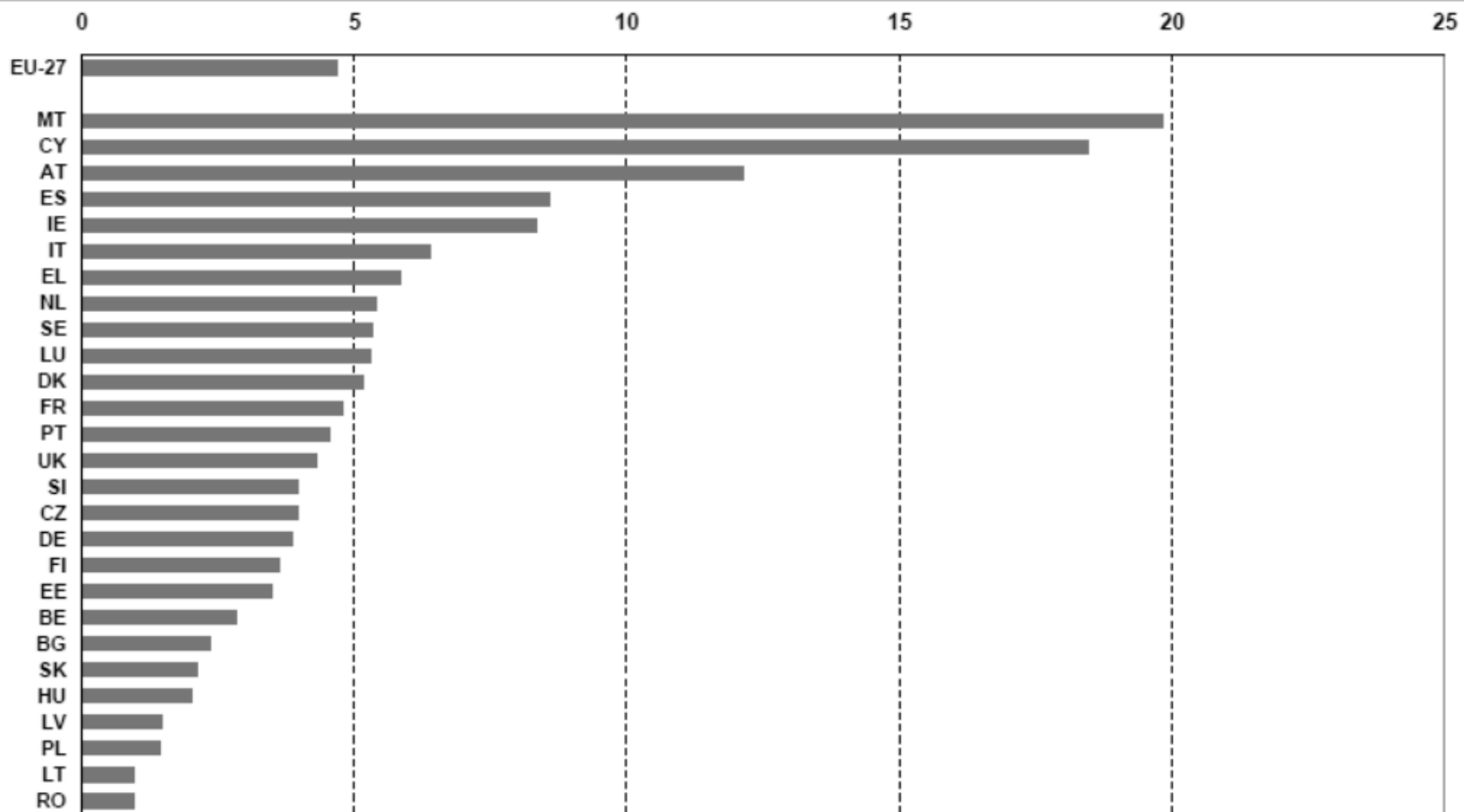
VIII. (2,2%) IX. (1,0%) X. (0,5%)

Funkční typologie turistického prostoru Belgie (geografické turistické regiony)

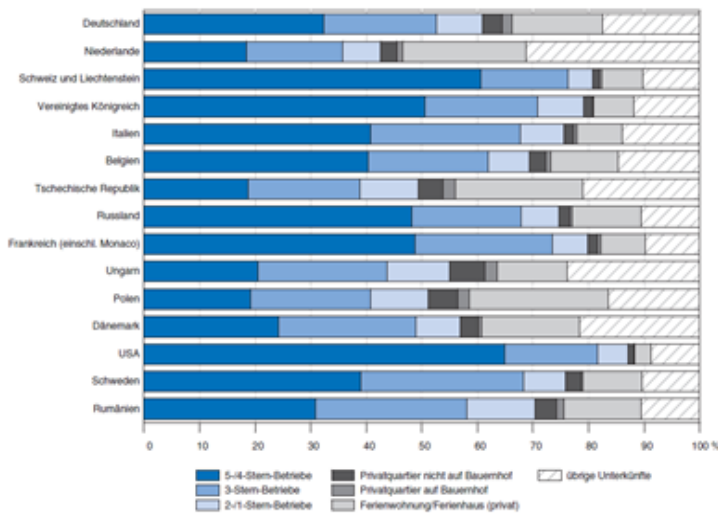
Intenzita cestovního ruchu v zemích EU 2007 (počet přenocování turistů k počtu obyvatel)

Vybrané charakteristiky cestovního ruchu Rakouska

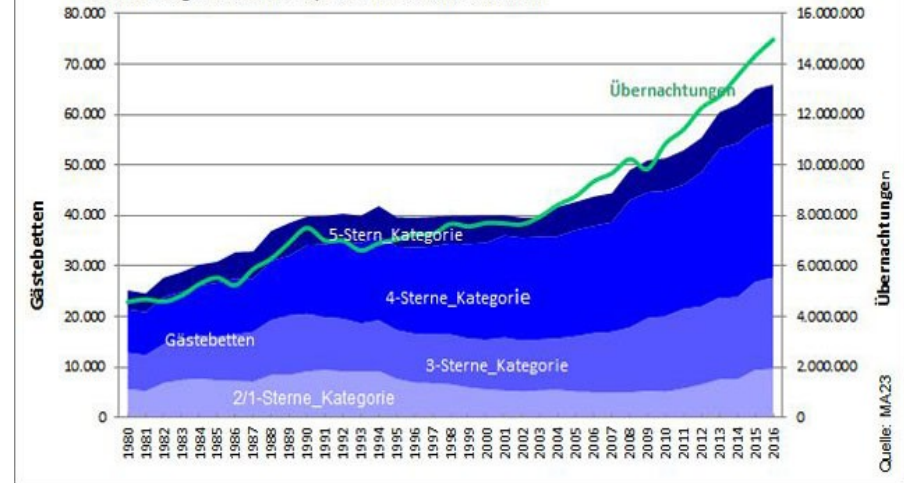
Geografická struktura přenocování zahraničních turistů v Rakousku

28.02 Übernachtungen 2015 nach Herkunftsländern
Nights spent in 2015 by countries of origin

© STATISTIK AUSTRIA

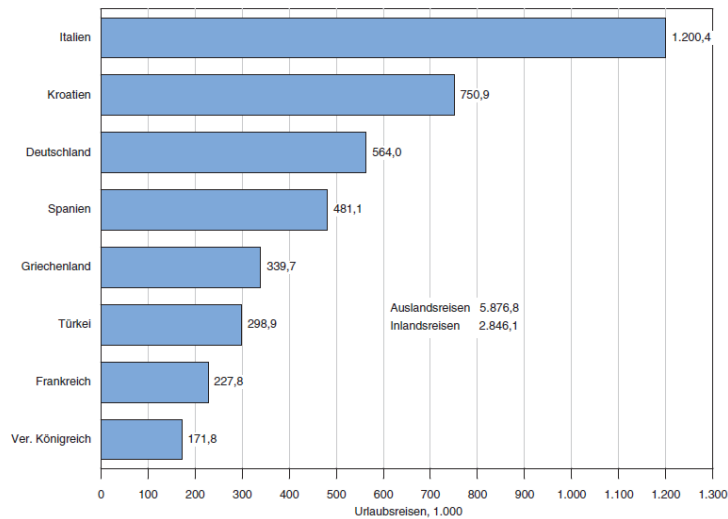
Gästebetten und Gästenächigungen nach Betriebskategorien in Wien 1980-2016
Bettenverfügbarkeit in Hotels, Saisonhotels und Pensionen

Quelle: MA23

Výjezdové proudy turistů z Rakouska a Švýcarska

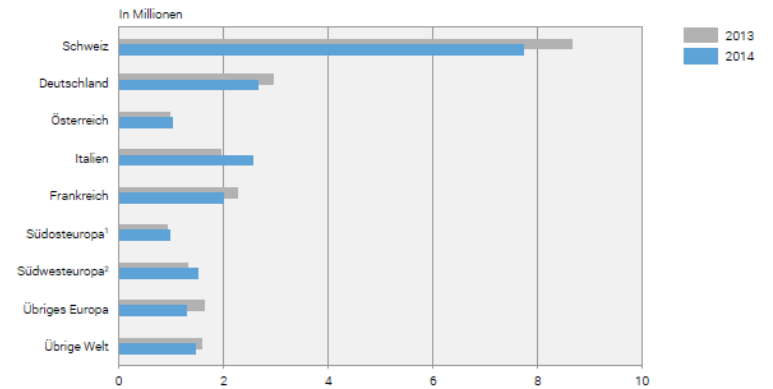
28.07 Urlaubsreisen 2015 nach Reisezielen ¹⁾
Holiday trips in 2015 by destinations

Q: STATISTIK AUSTRIA. - ¹⁾ Reisen mit vier oder mehr Übernachtungen.

Reisen mit Übernachtungen nach Destination

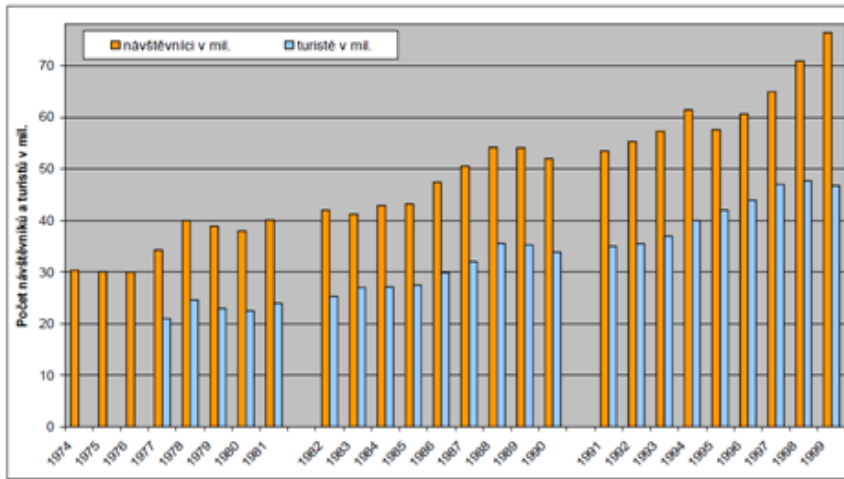
Wohnbevölkerung ab 6 Jahren

¹ Griechenland, Türkei, Kroatien, Bosnien-Herzegowina, Serbien, Albanien, Slowenien, Montenegro, Kosovo, Rumänien, Bulgarien, Mazedonien
² Spanien, Portugal, Andorra, Gibraltar

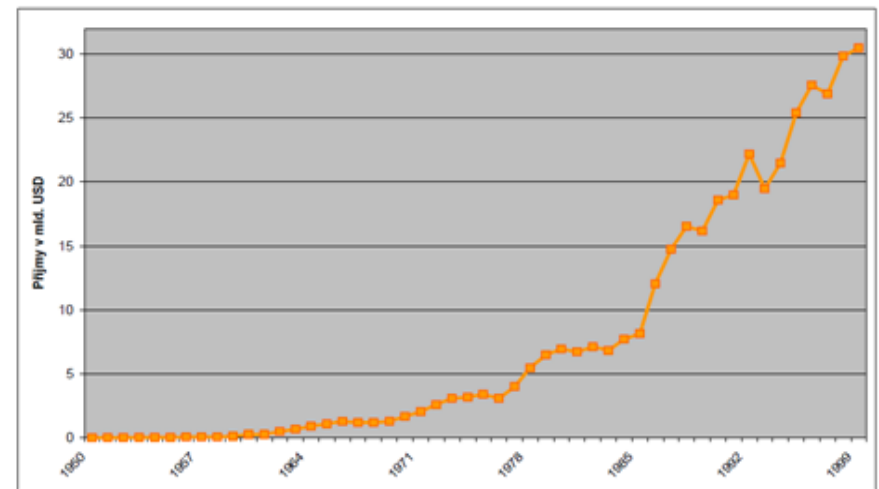
Příjezdy zahraničních turistů a devizové příjmy z aktivního cestovního ruchu Španělska

Graf 2: Vývoj počtu zahraničních návštěvníků a turistů ve Španělsku (1974–1999)

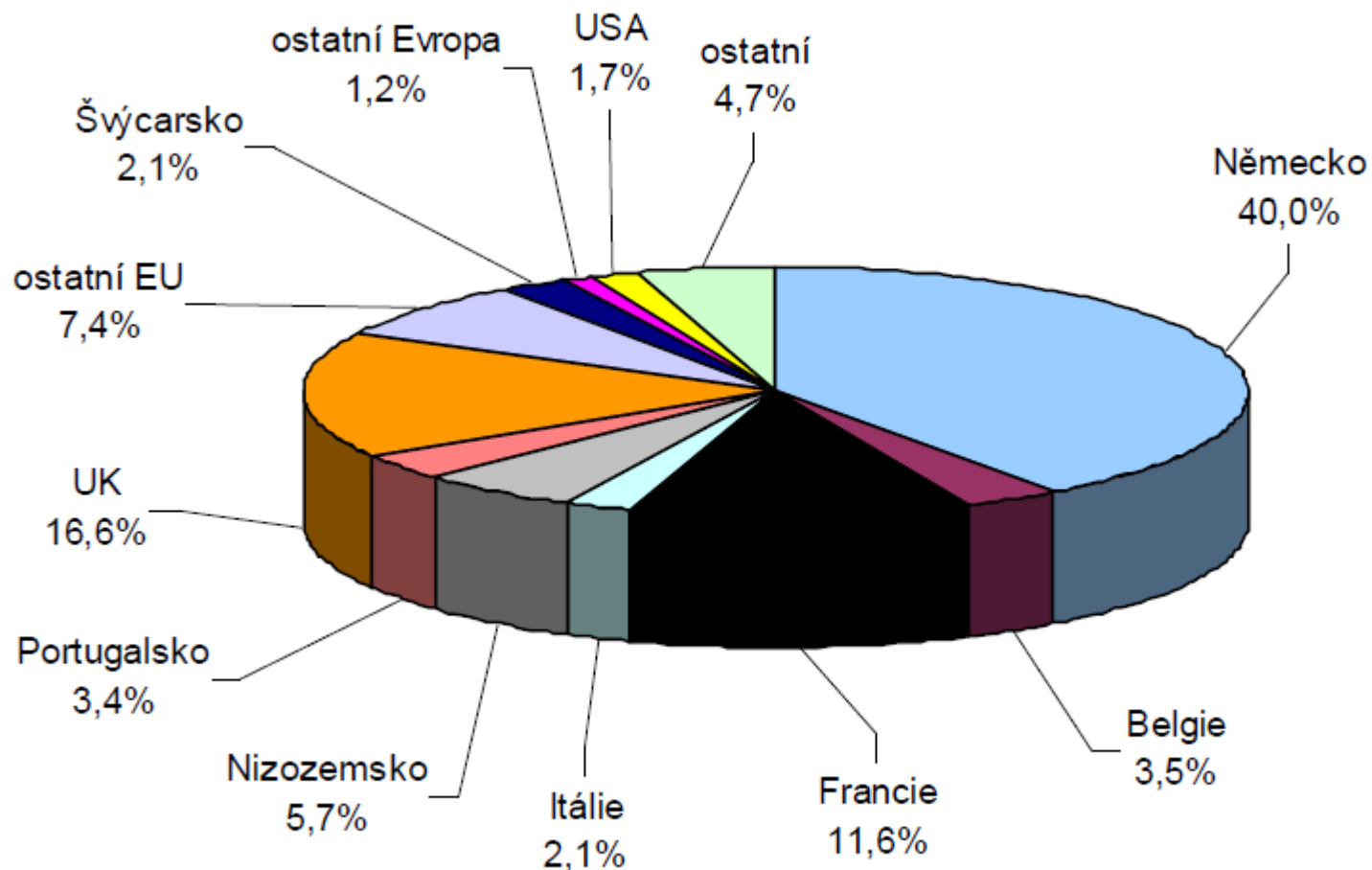
Zdroj: Figureola 1999, Statistical Yearbook of Spain 2000

Graf 3: Vývoj devizových příjmů z aktivního CR ve Španělsku (1950–1999)

Zdroj: Figureola 1999, Statistical Yearbook of Spain 2000

Graf 13: Rozložení zahraničních turistů venkovského CR dle země původu v roce 2008

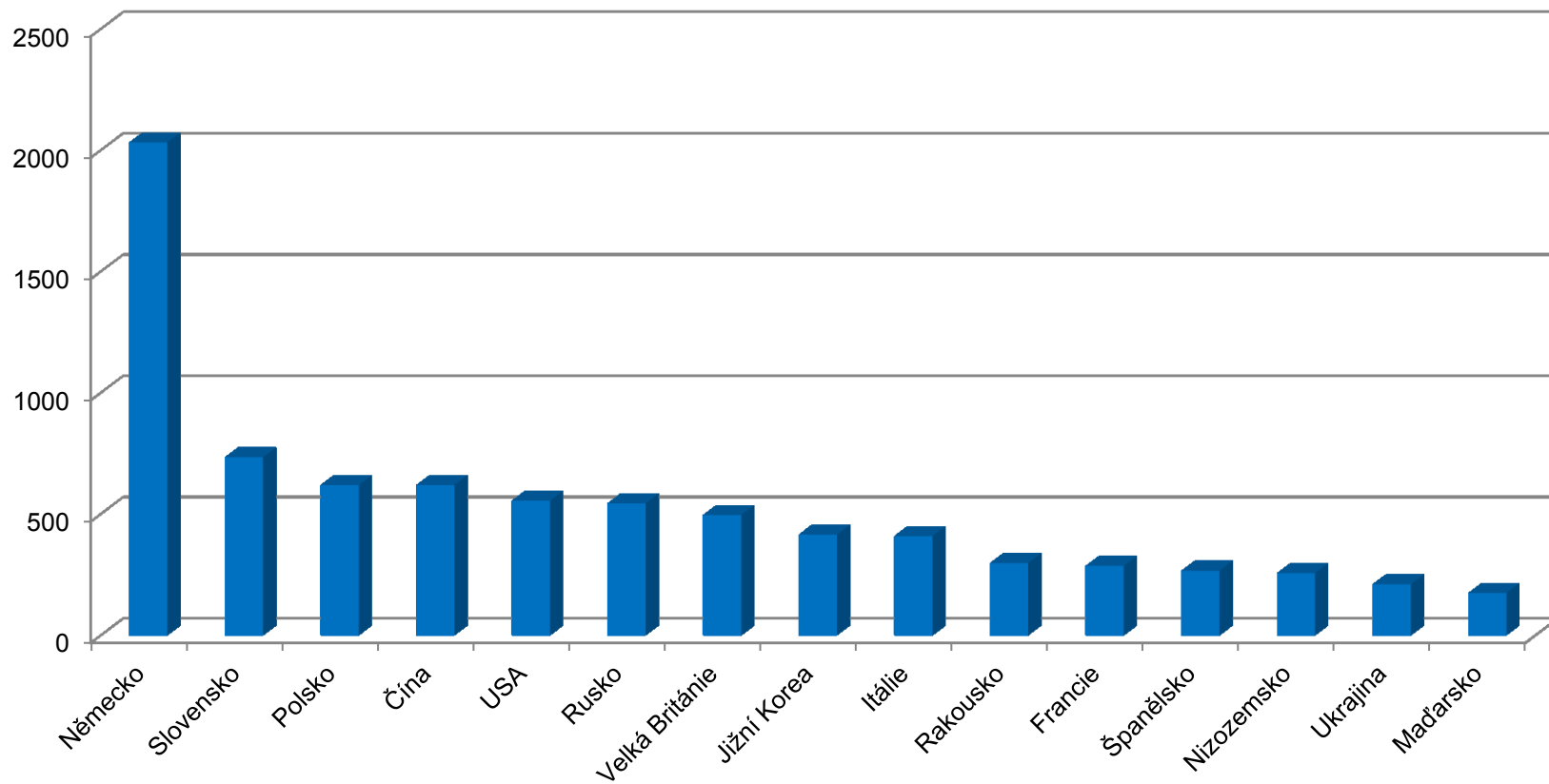
Zdroj: Encuesta de Ocupación en Alojamientos de Turismo Rural 2008

Hlavní zahraniční a domácí turistické proudy v krajích ČR 2018 (v tis.)

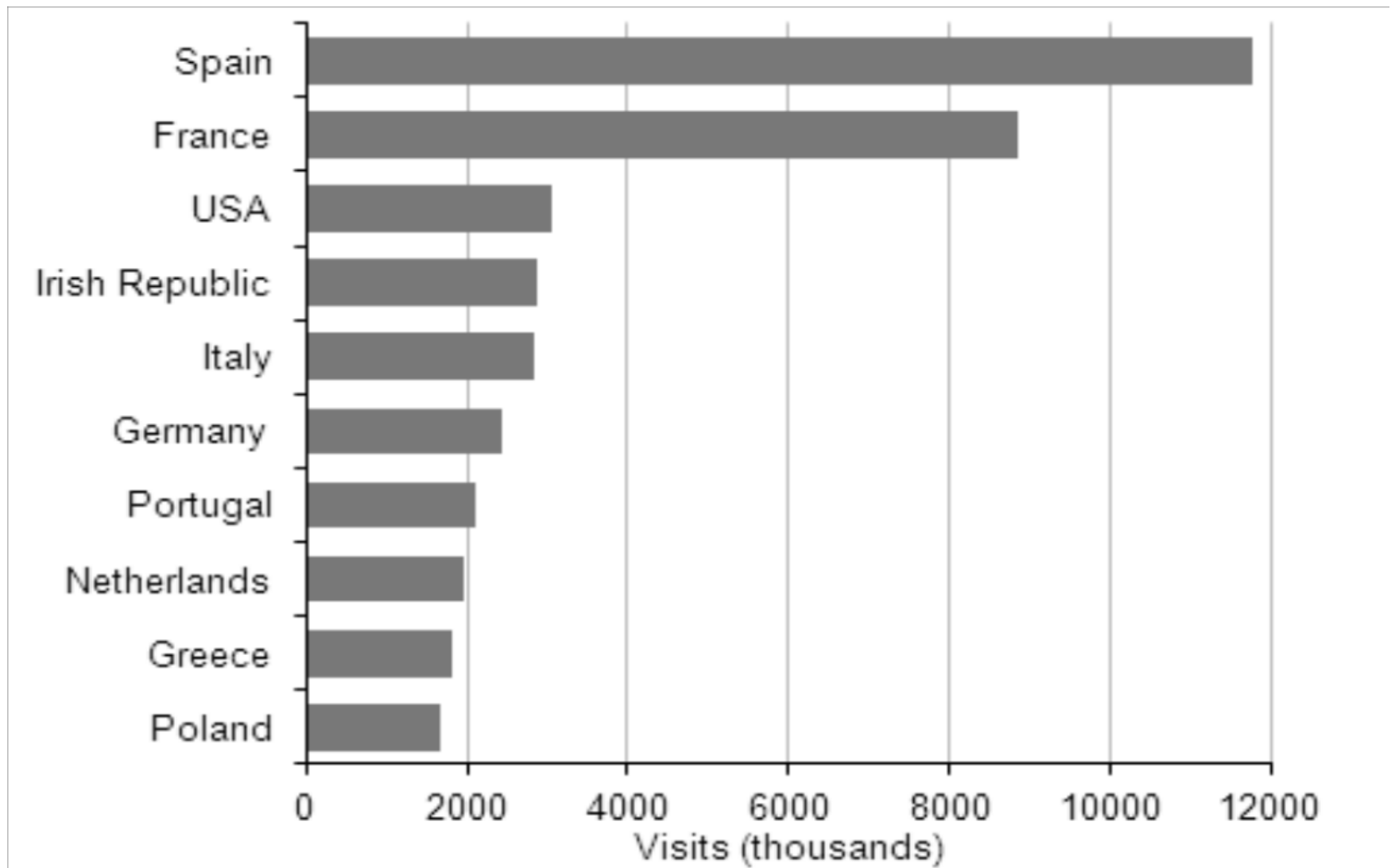
Kraj	NĚM	RUS	SLO	POL	VB	USA	FRA	ITA	RAK	domácí	zahraniční
Praha	913	384	297	232	428	484	230	332	143	1221	6674
Středočeský	65	7	33	19	6	6	6	6	15	854	281
Jihočeský	62	7	32	17	7	16	8	9	45	1085	644
Plzeňský	141	6	15	11	5	5	7	7	11	530	308
Karlovarský	352	83	14	10	6	10	6	6	10	436	685
Ústecký	95	4	15	20	4	2	3	4	5	415	216
Liberecký	104	3	13	39	3	2	2	2	3	794	211
Královéhradecký	120	7	29	67	4	3	3	3	5	1041	302
Pardubický	13	1	17	10	1	1	2	2	2	400	64
Vysočina	18	2	18	9	2	1	2	2	3	523	79
Jihomoravský	65	22	127	105	18	14	11	22	42	1354	686
Olomoucký	19	8	29	23	4	3	2	4	6	557	142
Zlínský	15	3	49	14	3	3	3	3	6	652	129
Moravskoslezský	25	6	47	45	6	5	4	7	5	777	214
ČR	2 033	545	735	620	497	556	287	410	299	10 639	10636
do Prahy v %	45	70	40	37	86	87	80	81	48	11	63

TOP 15 zemí příjezdů zahraničních turistů do ČR v tis. (2018)

Top 10 cílových zemí britských turistů 2013 (v tis.)

Obr. : Letecké dopravní proudy turistů na Novém Zélandě 2005

a) zahraniční turisté

b) domácí návštěvníci

Obr. : Silniční dopravní proudy turistů na Novém Zélandě 2005

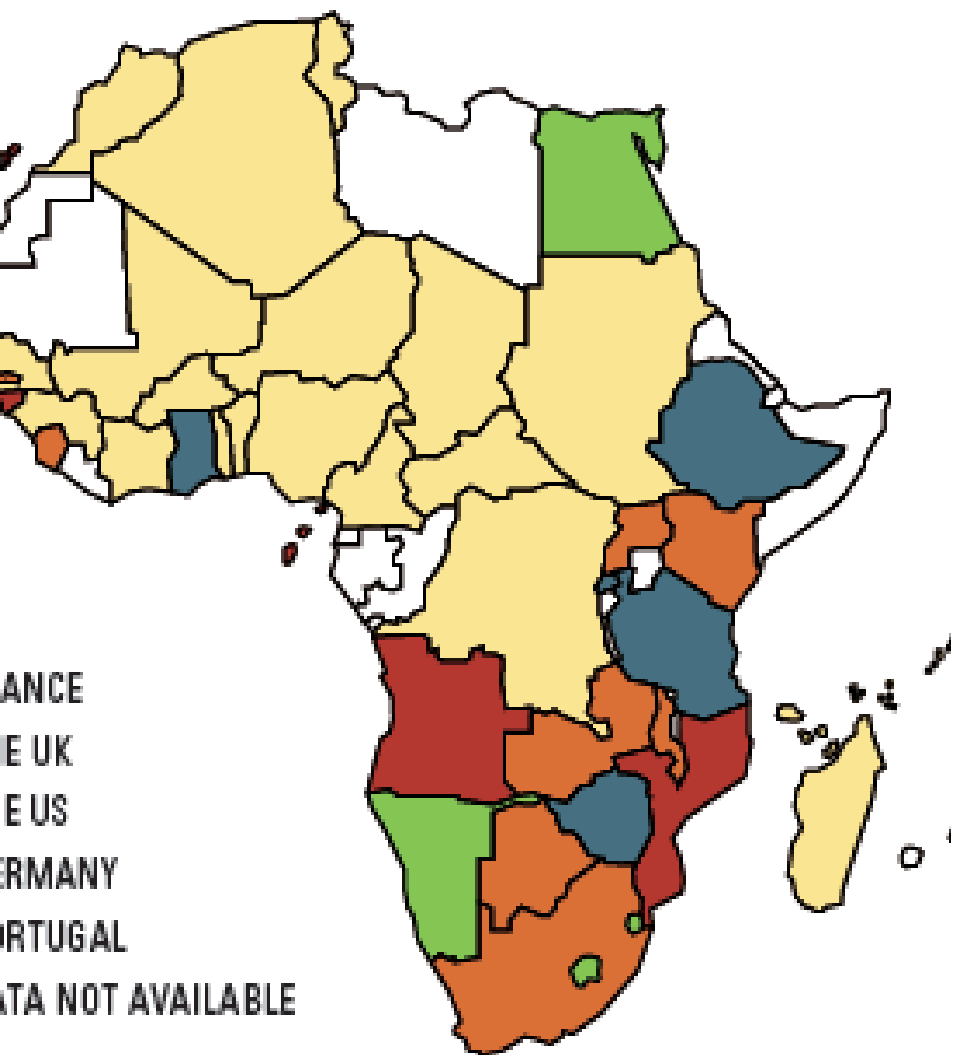
a) zahraniční turisté

b) domácí návštěvníci

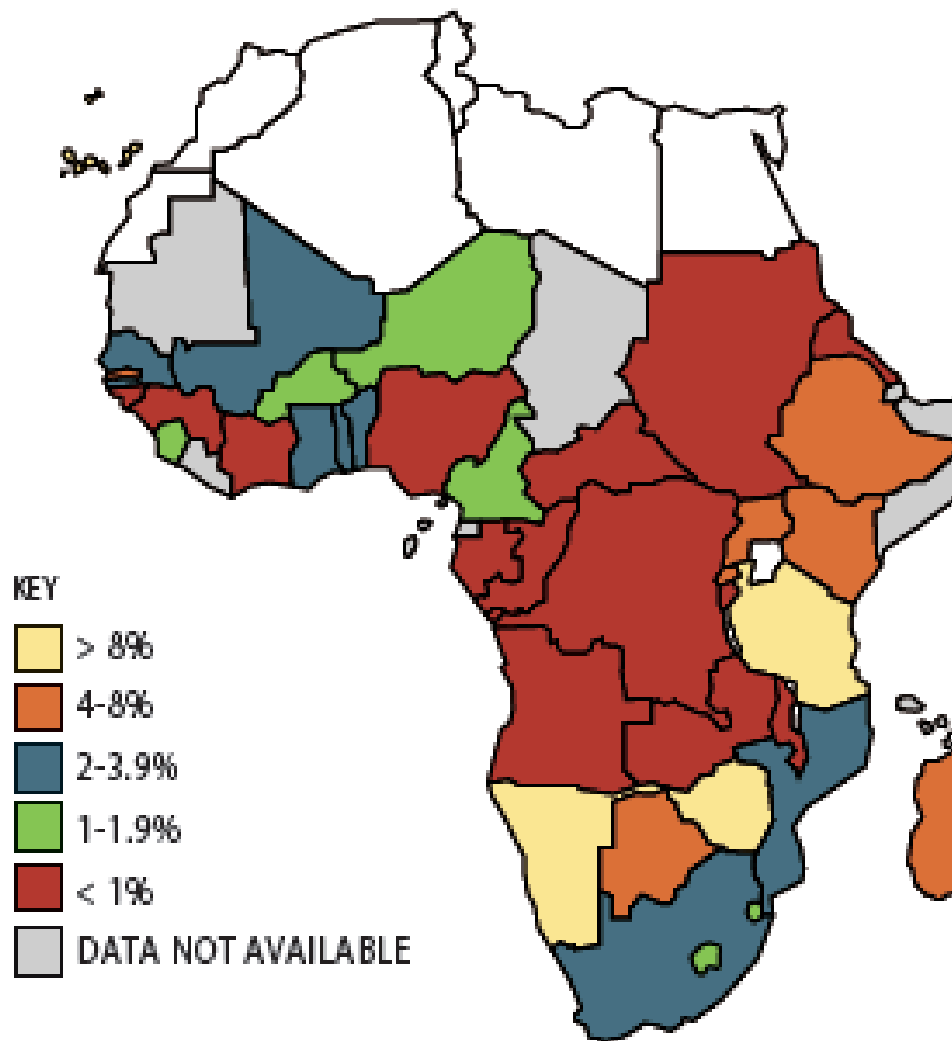

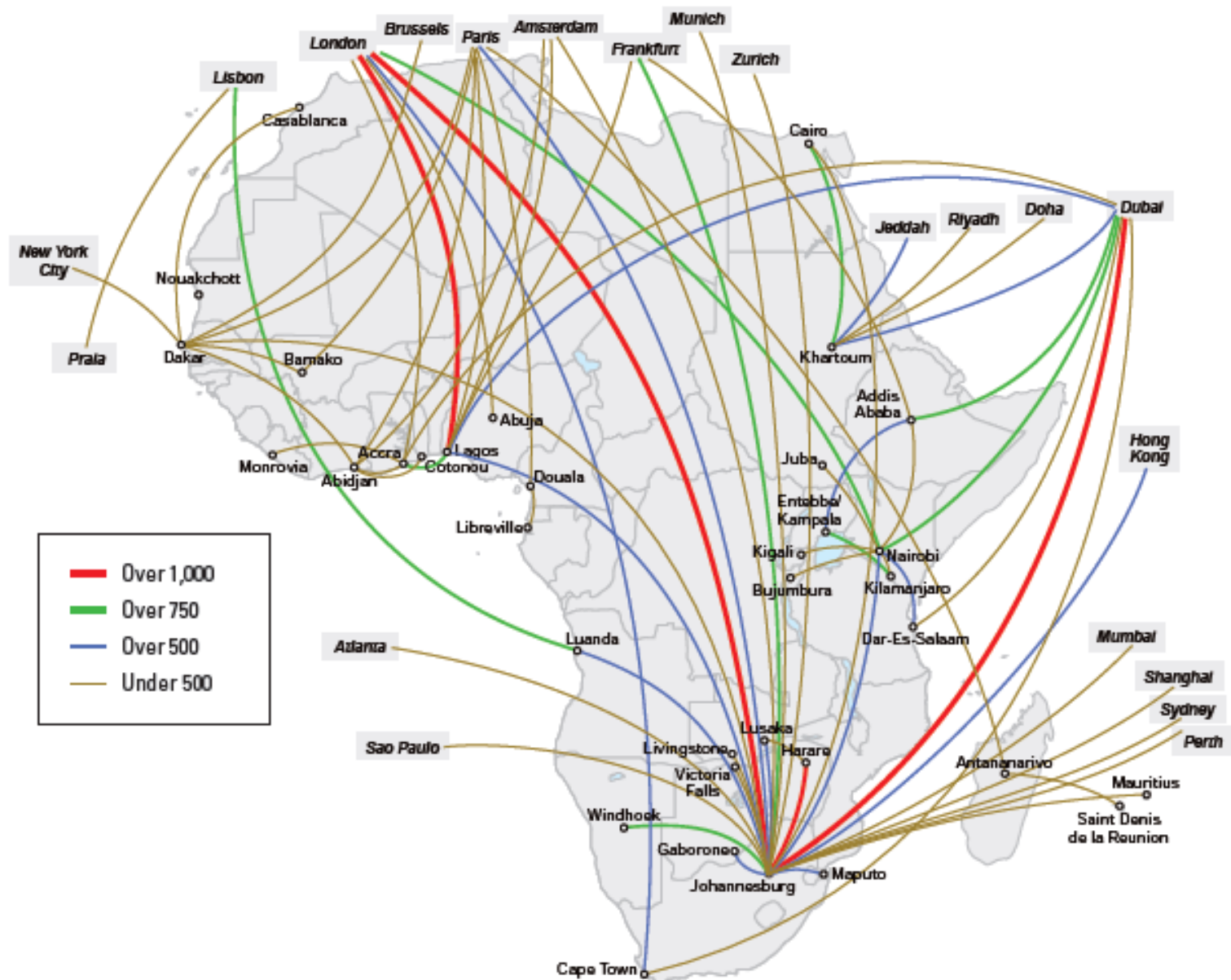
a) Hlavní zdrojové země pro Afriku

b) Podíl cestovního ruchu na HDP (v %)

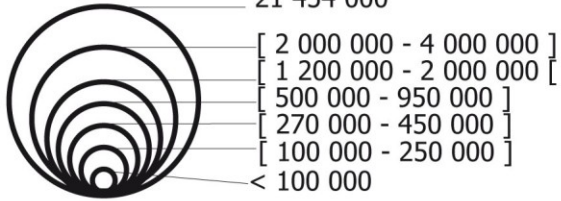

Hlavní dopravní proudy letecké dopravy v Africe a cestovní ruch 2010

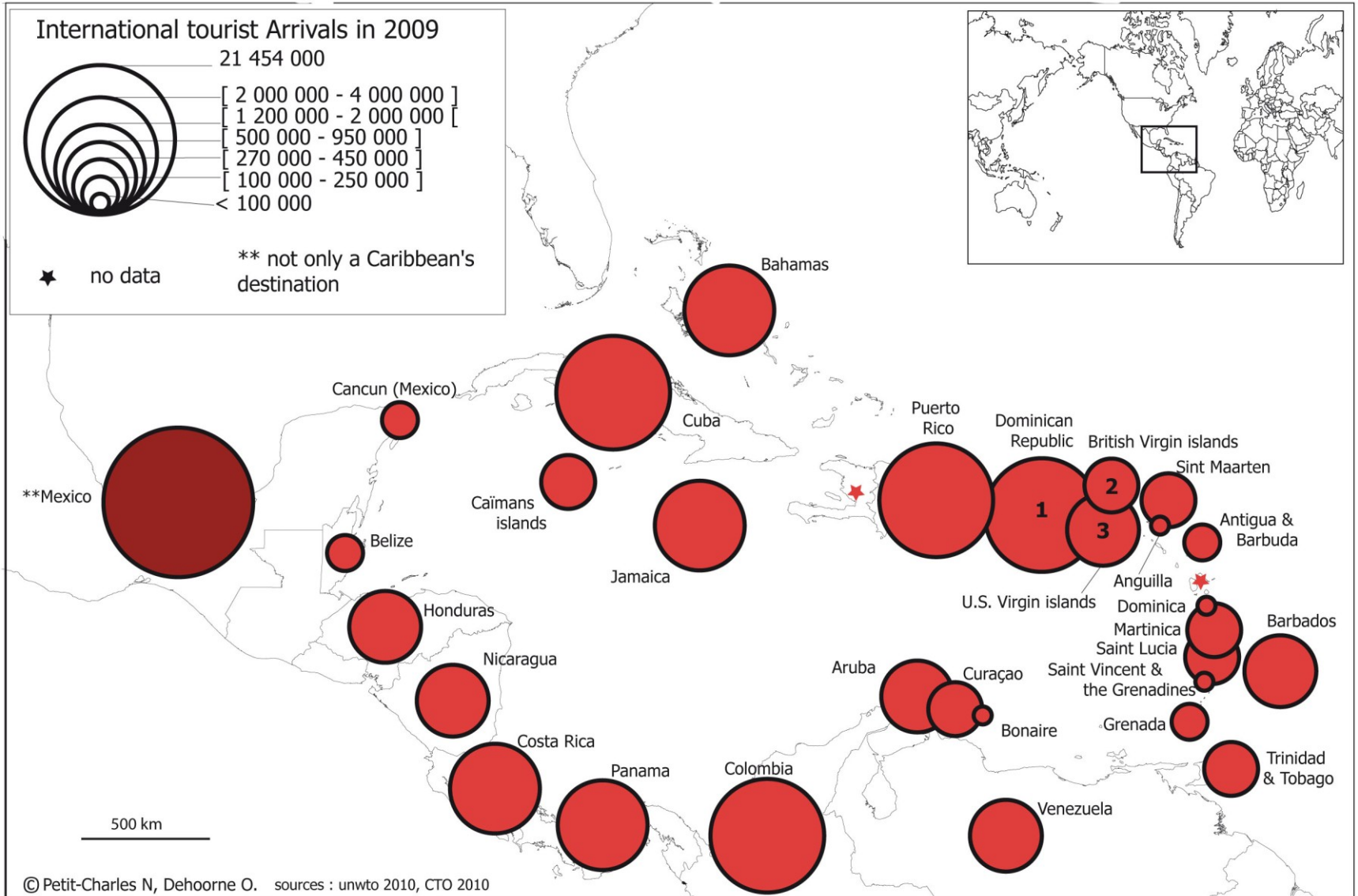
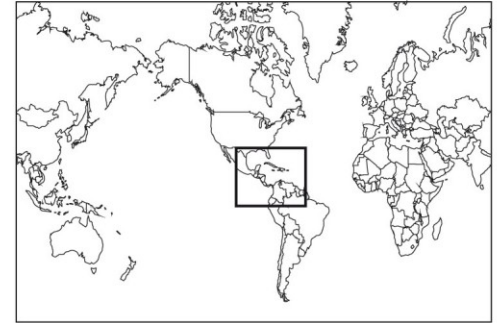
International tourist Arrivals in 2009

21 454 000

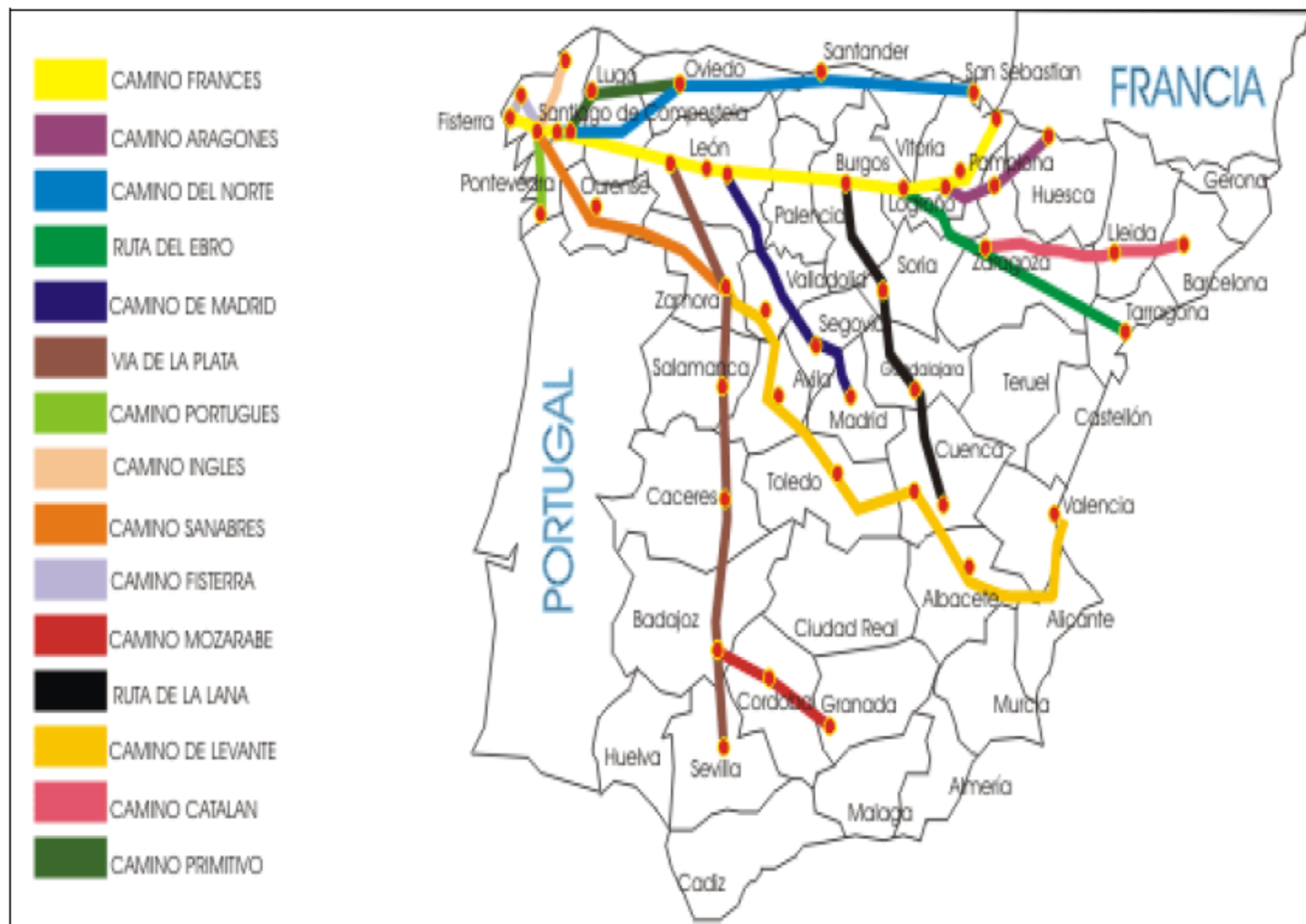
★ no data

** not only a Caribbean's destination

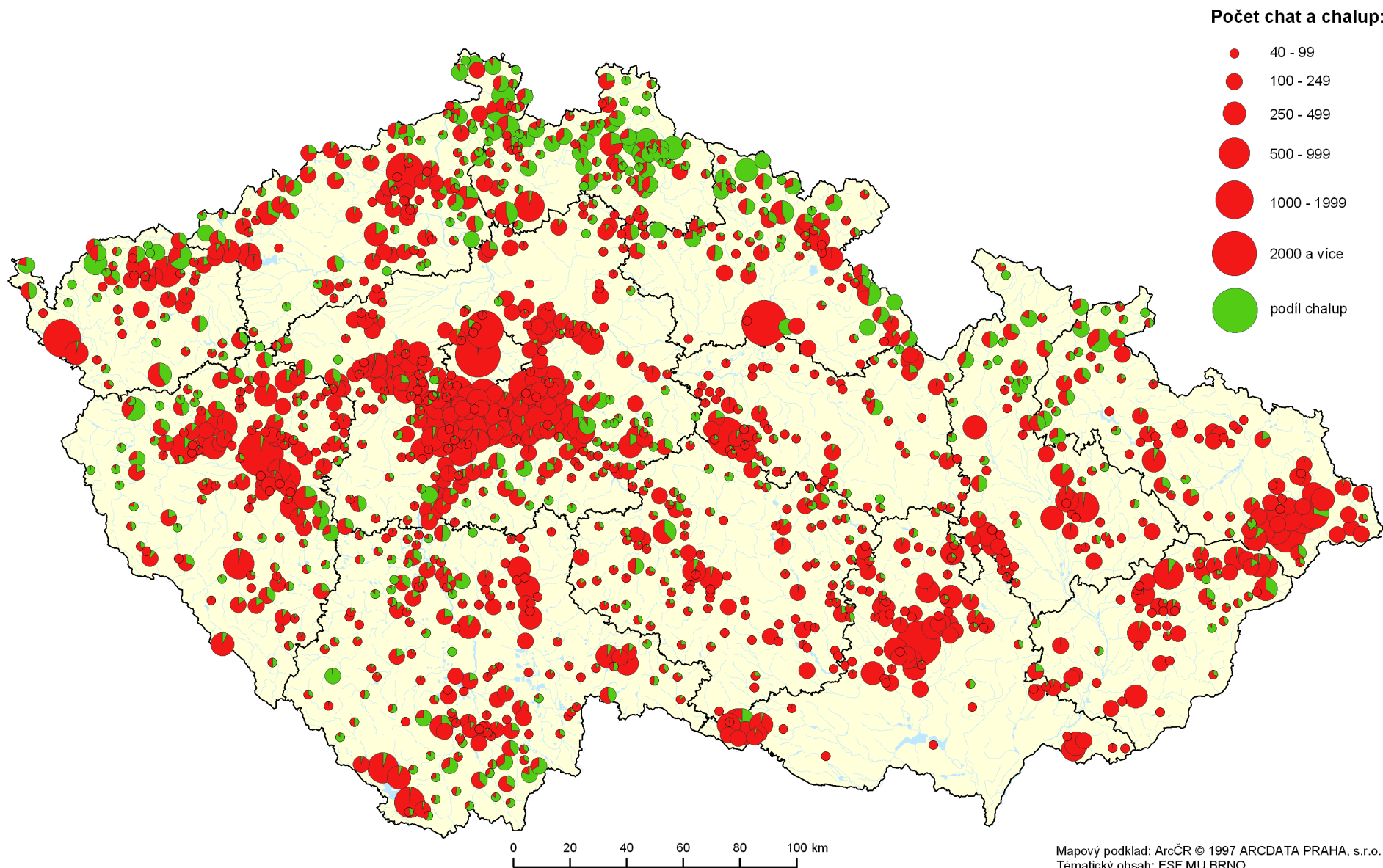
Obrázek 19: Trasy Svatojakubské cesty

Zdroj: www.caminodesantiago.com 2010

Prostorová organizace druhého bydlení

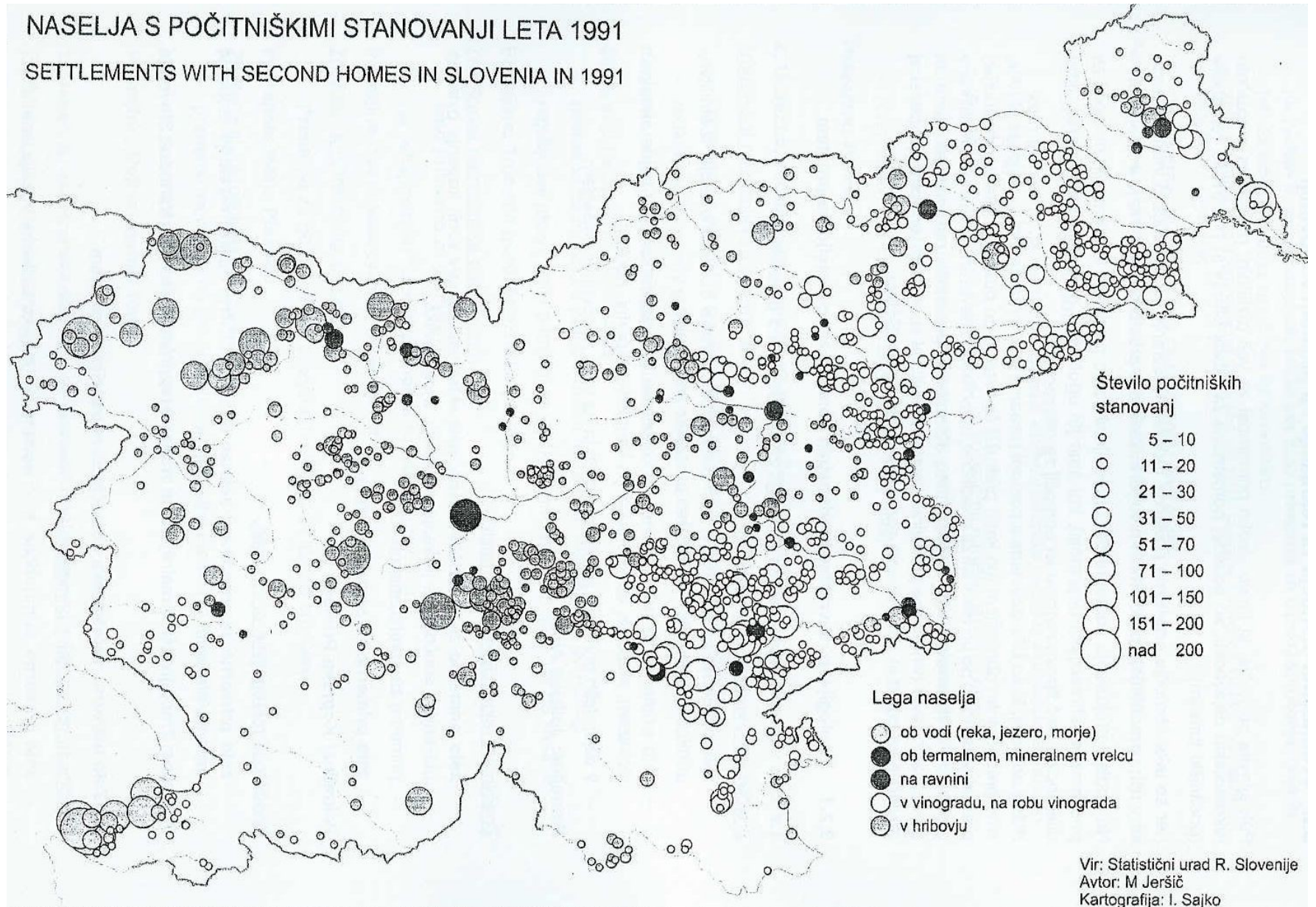
Prostorové rozložení chat a chalup v ČR 1991

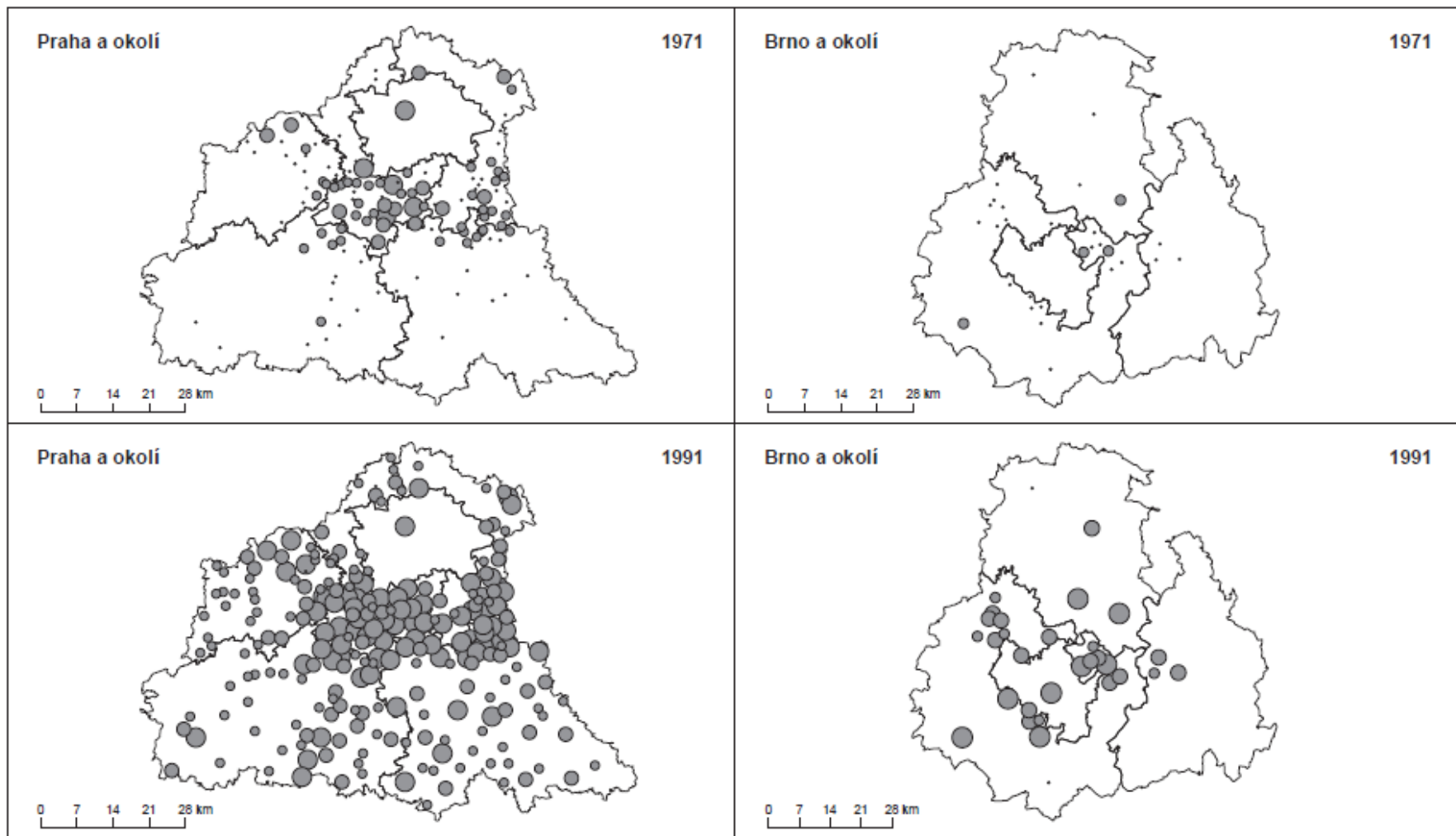
Prostorové rozložení rekreačních objektů Slovinska v roce 1991

NASELJA S POČITNIŠKIMI STANOVANJI LETA 1991

SETTLEMENTS WITH SECOND HOMES IN SLOVENIA IN 1991

Vývoj rekreačního zázemí Prahy a Brna v letech 1971 a 1991

Počet lůžek v OIR

• 20 - 199
• 200 - 499
• 500 - 999
• 1 000 a více

Počet lůžek v OIR

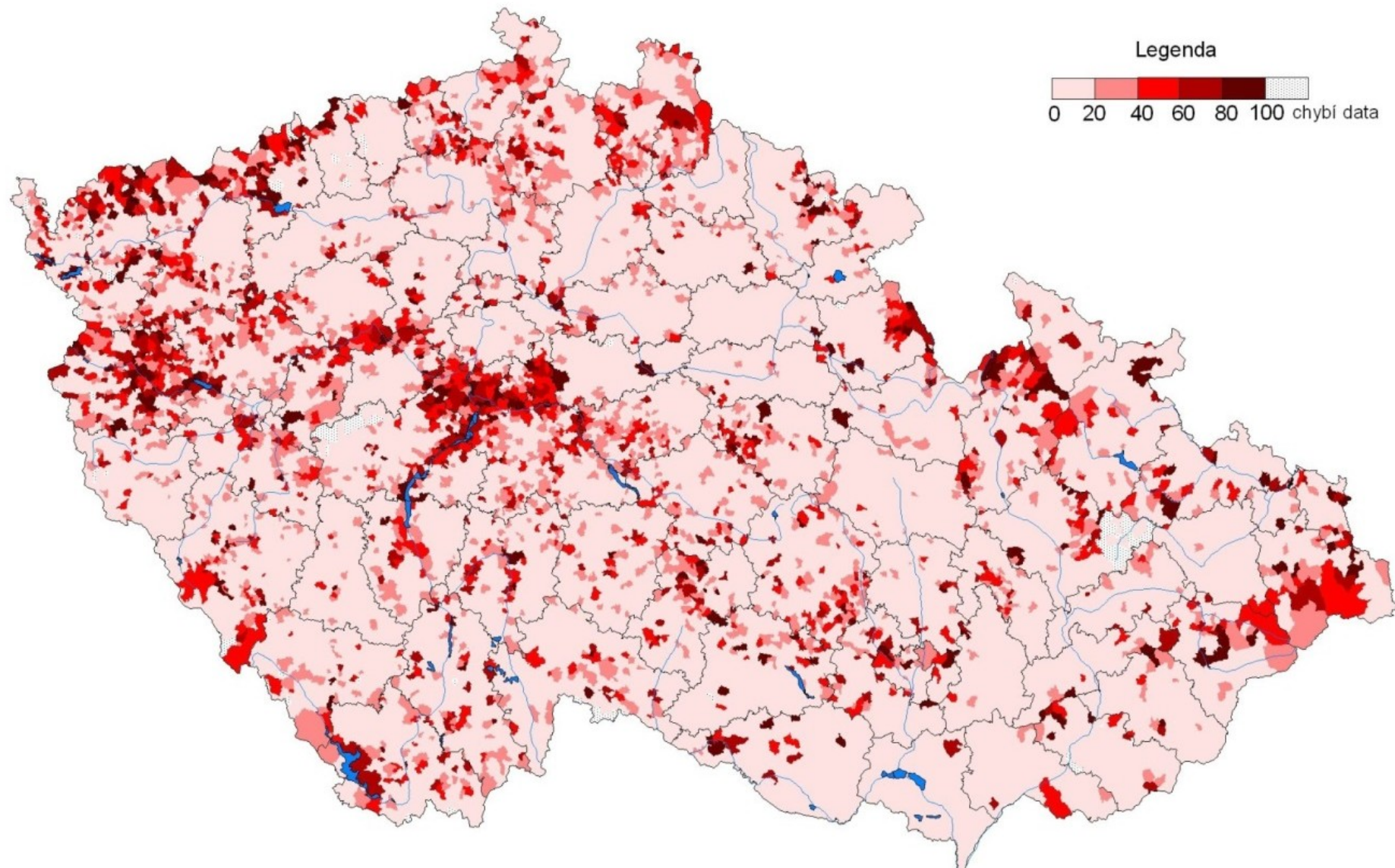
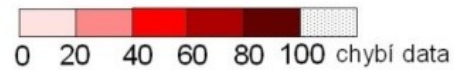
• 20 - 199
• 200 - 499
• 500 - 999
• 1 000 a více

Zdroj dat: SLDB 1971 a 1991, vlastní zpracování

Objekty druhého bydlení na úhrnu obytných staveb

autoři: Jiří Vágner, Dana Fialová

Legenda

Regionalizace a rajonizace cestovního ruchu

- Teoreticko-metodologická východiska
- Základní přístupy k regionalizaci
- Praktické ukázky
- Přínosy

Základní přístupy k regionalizaci v cestovním ruchu

- Nejstarší přístup od 50. do 70. let minulého století akcentuje především **geografický princip**, vyčleňující, resp. členící obvykle území podle významných geografických (geomorfologických) celků (např. hory, resp. horské oblasti, moře, pobřeží, velkoměsta, lázně, aj.).

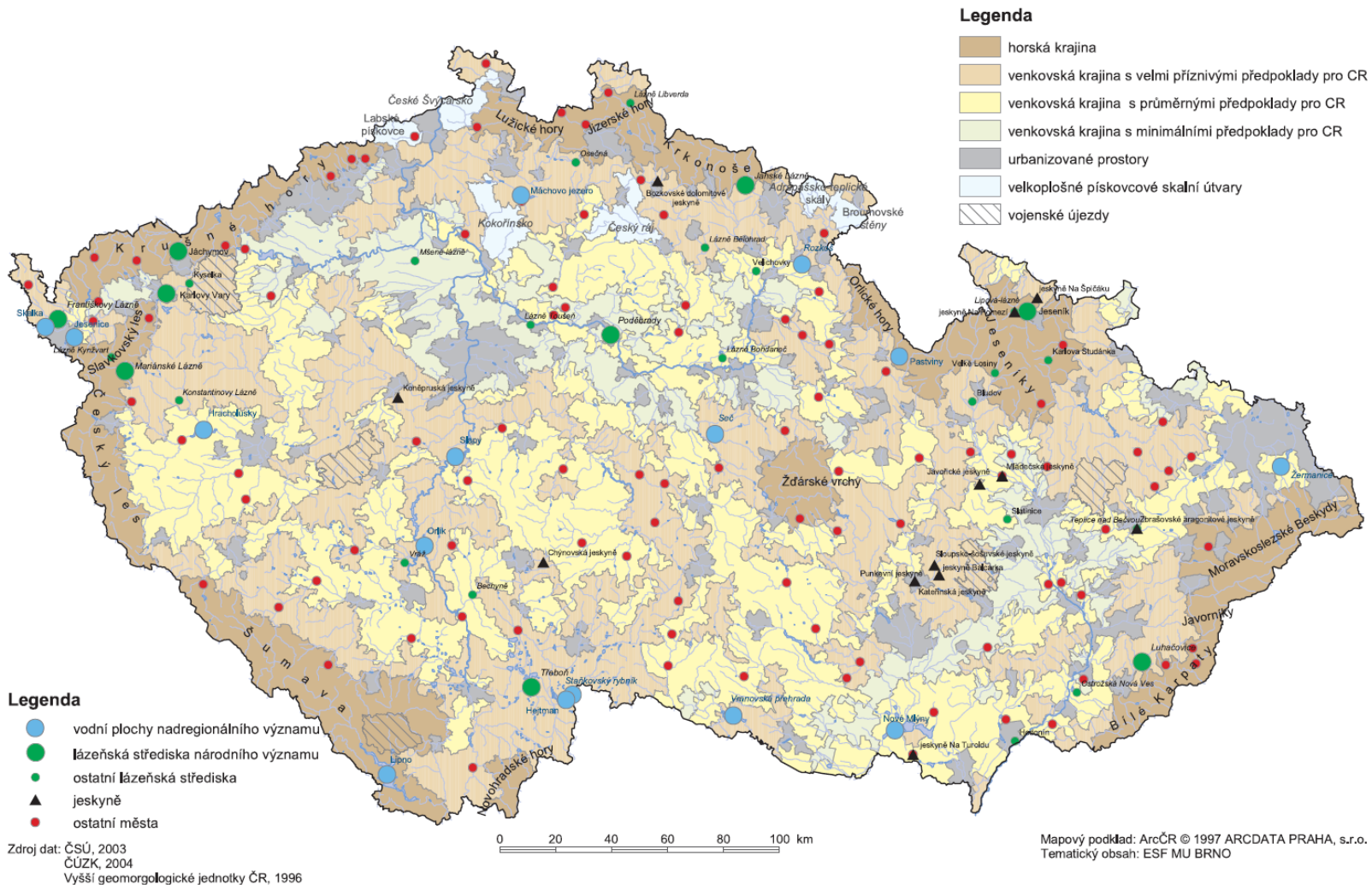
- Druhý přístup akcentuje **územně-plánovací princip**, tedy delimitaci území podle diferenciací funkčního využití území a prostorového rozložení resp. významu cestovního ruchu a jeho aktivit, spojený často s přístupem normativním, určujícím jednotlivých regionům (oblastem) možnosti, resp. limity využití a zatížení, kategorizuje jejich význam, apod. Příkladem aplikace turistické regionalizace jako nástroje územně – plánovací praxe podpory rozvoje cestovního ruchu může být např. Rajonizace cestovního ruchu ČSR z roku 1981 nebo Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike 2004.

- Třetí, nejmladší a v současnosti nejrozšířenější přístup, lze označit jako **marketingový přístup**. Vychází z pragmatické potřeby co nejúčelnější propagace turistické nabídky území na národní, resp. regionální úrovni na jedné straně, a významně také z požadavku přípravy konkurenceschopných turistických produktů místními a regionálními aktéry v těchto regionech a oblastech (lokální a regionální turistické regiony a turistická sdružení) na straně druhé.

Geografická regionalizace cestovního ruchu ČR

Obr. 8:

RAJONIZACE CESTOVNÍHO RUCHU

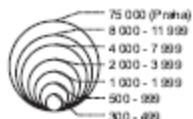
Obr. 9:

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Legenda

- horská krajina
- venkovská krajina s příznivými předpoklady pro CR
- venkovská krajina s průměrnými předpoklady pro CR
- venkovská krajina s minimálními předpoklady pro CR
- velkoplošné pískovcové skalní útvary
- urbanizované prostory

Počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních

Velkoplošná chráněná území

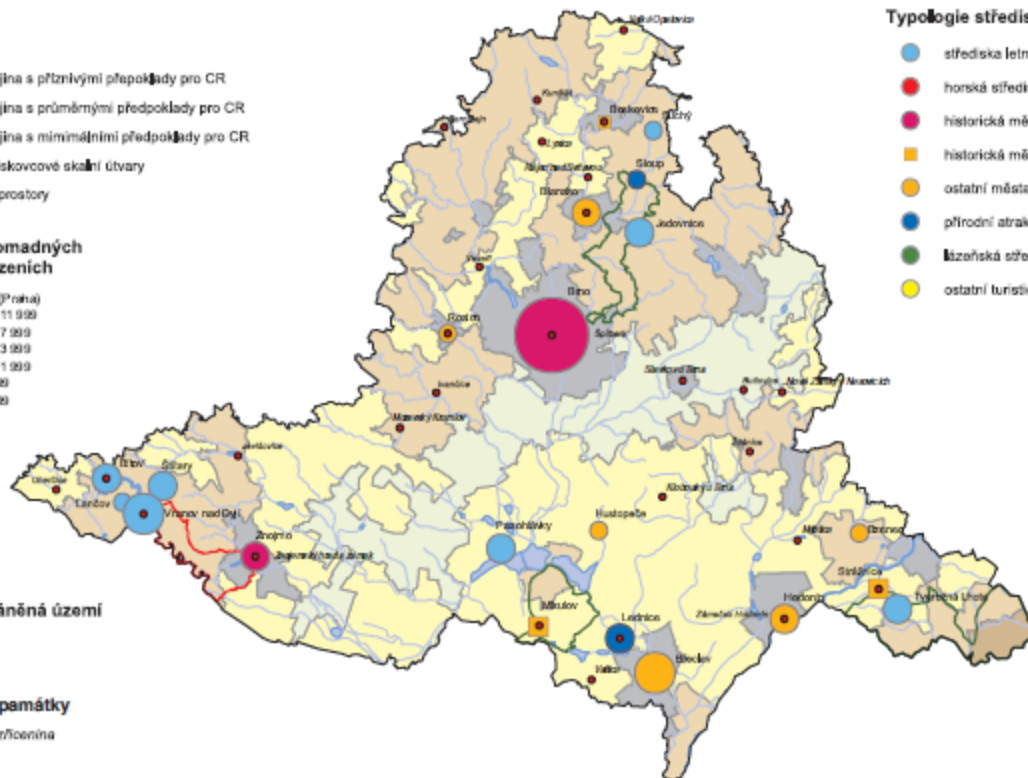
- národní park
- CHKO

Architektonické památky

- hrad, zámek, zřícenina

Typologie středisek

- střediska lební rekreace u vody
- horská střediska zimní a lební rekreace
- historická města národního významu
- historická města nadregionálního významu
- ostatní města
- přírodní atraktivity (skalní města, jeskyně)
- lázeňská střediska
- ostatní turistická střediska

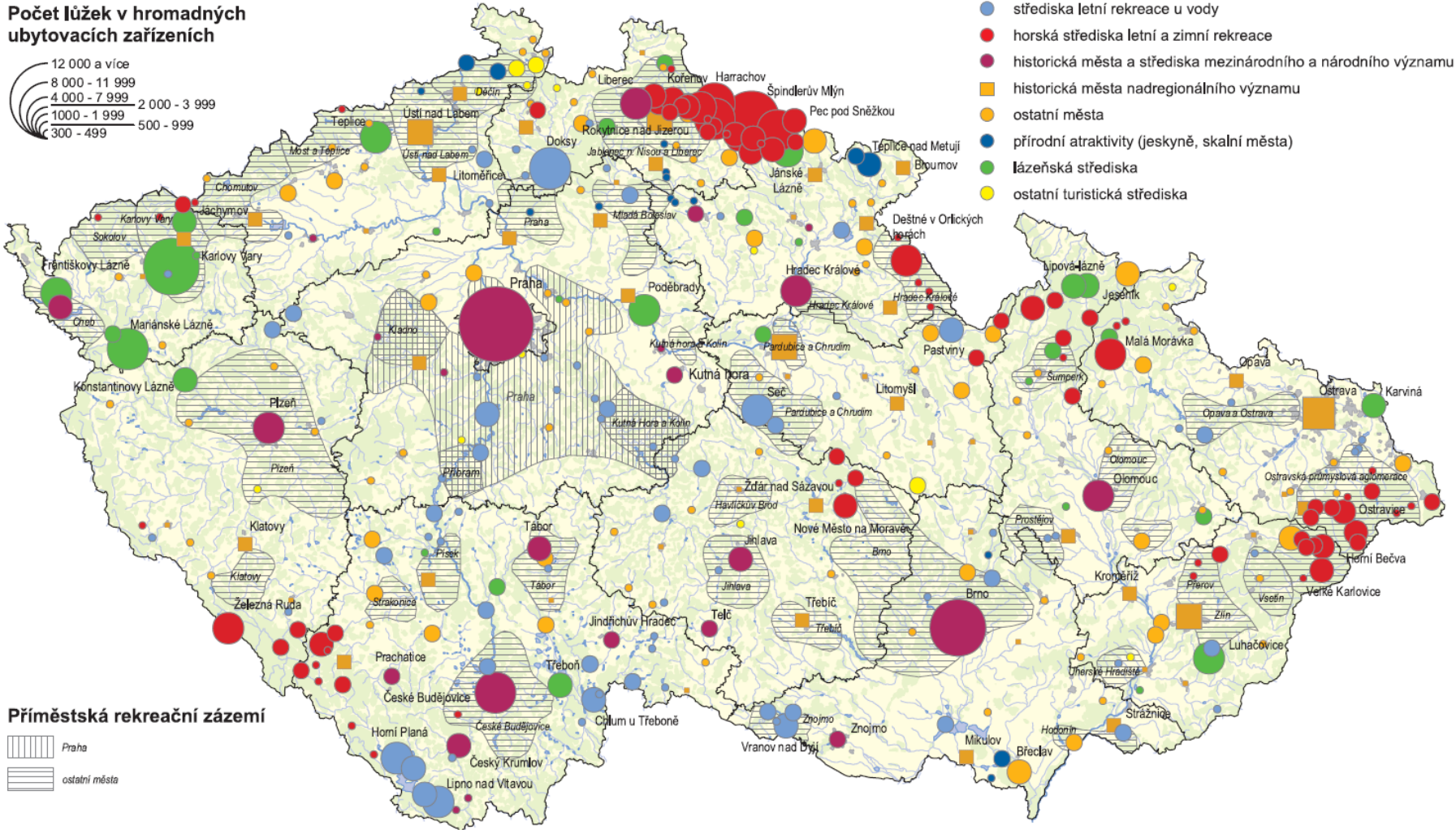
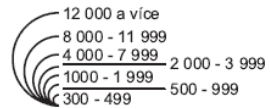
Zdroj dat: ČSÚ, 2004; ČÚZK, 2004

0 10 20 30 40 50 km

Mapový podklad: ArcCR © 1997 ARCDATA PRAHA, www.
 Tematický obsah: ESF MU BRNO

HLAVNÍ OBLASTI A CENTRA VÍKENDOVÉ A POBYTOVÉ REKREACE A CESTOVNÍHO RUCHU

Počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních

Typologie

- střediska letní rekreace u vody
- horská střediska letní a zimní rekreace
- historická města a střediska mezinárodního a národního významu
- historická města nadregionálního významu
- ostatní města
- přírodní atraktivity (jeskyně, skalní města)
- lázeňská střediska
- ostatní turistická střediska

Příměstská rekreační zázemí

Zdroj dat: ČSÚ, 2003

0 20 40 60 80 100 km

Mapový podklad: ArcČR © 1997 ARCDATA PRAHA, s.r.o.
Tematický obsah: ESF MU BRNO

Obr. 10: Územně-plánovací princip regionalizace

RAJONIZACE CESTOVNÍHO RUCHU 1981

Obr. 11:

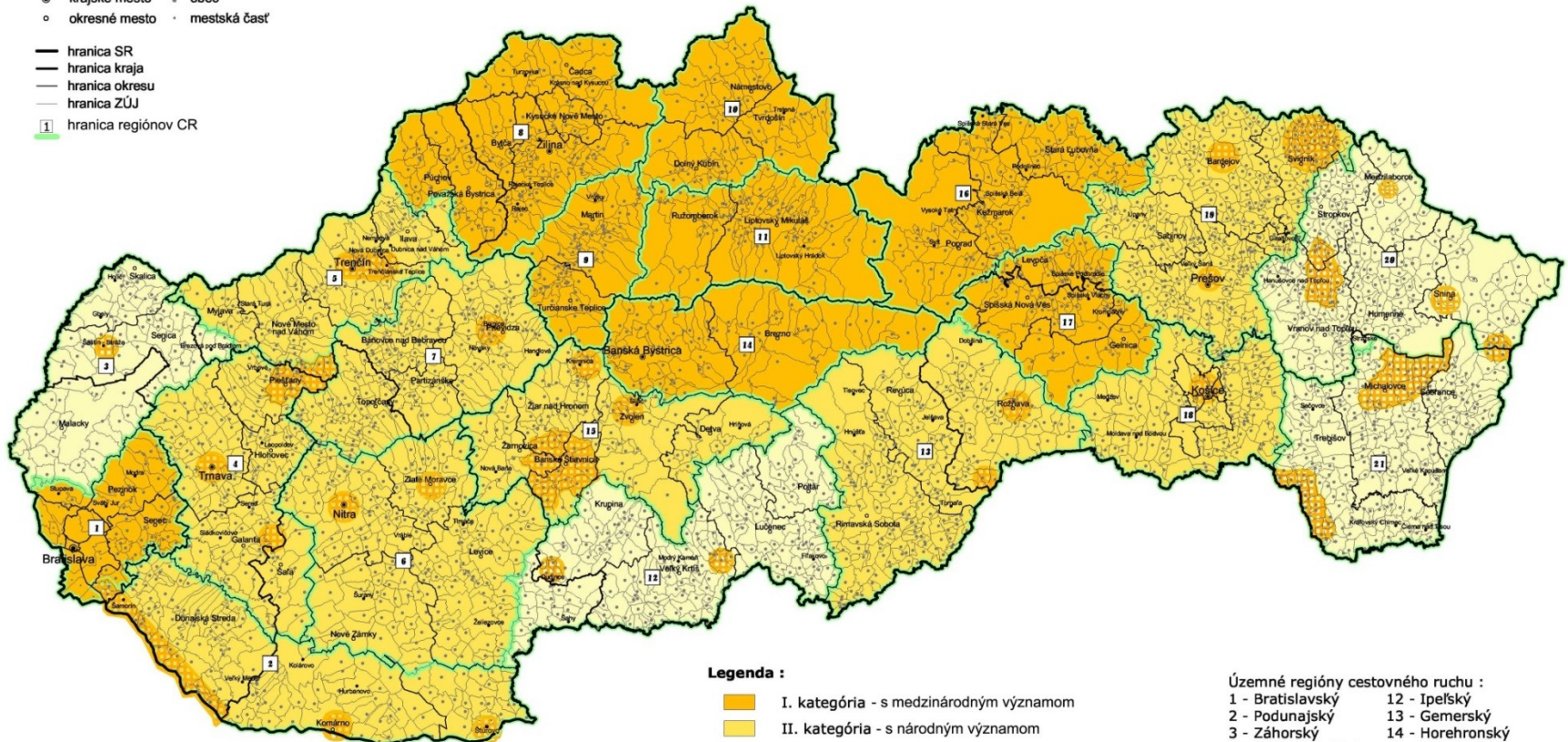
Regionalizácia cestovného ruchu v SR - Kategorizácia regiónov CR v dlhodobom horizonte

Legenda :

- hlavné mesto   • mesto
- ⦿ krajské mesto   • obec
- okresné mesto   • mestská časť

- hranica SR
- hranica kraja
- hranica okresu
- hranica ZÚJ
- 1 hranica regiónov CR

Legenda :

- I. kategória - s medzinárodným významom
- II. kategória - s národným významom
- III. kategória - s nadregionálnym významom
- IV. kategória - s regionálnym významom
- územia v regióne vyššej kategórie ako príslušný región

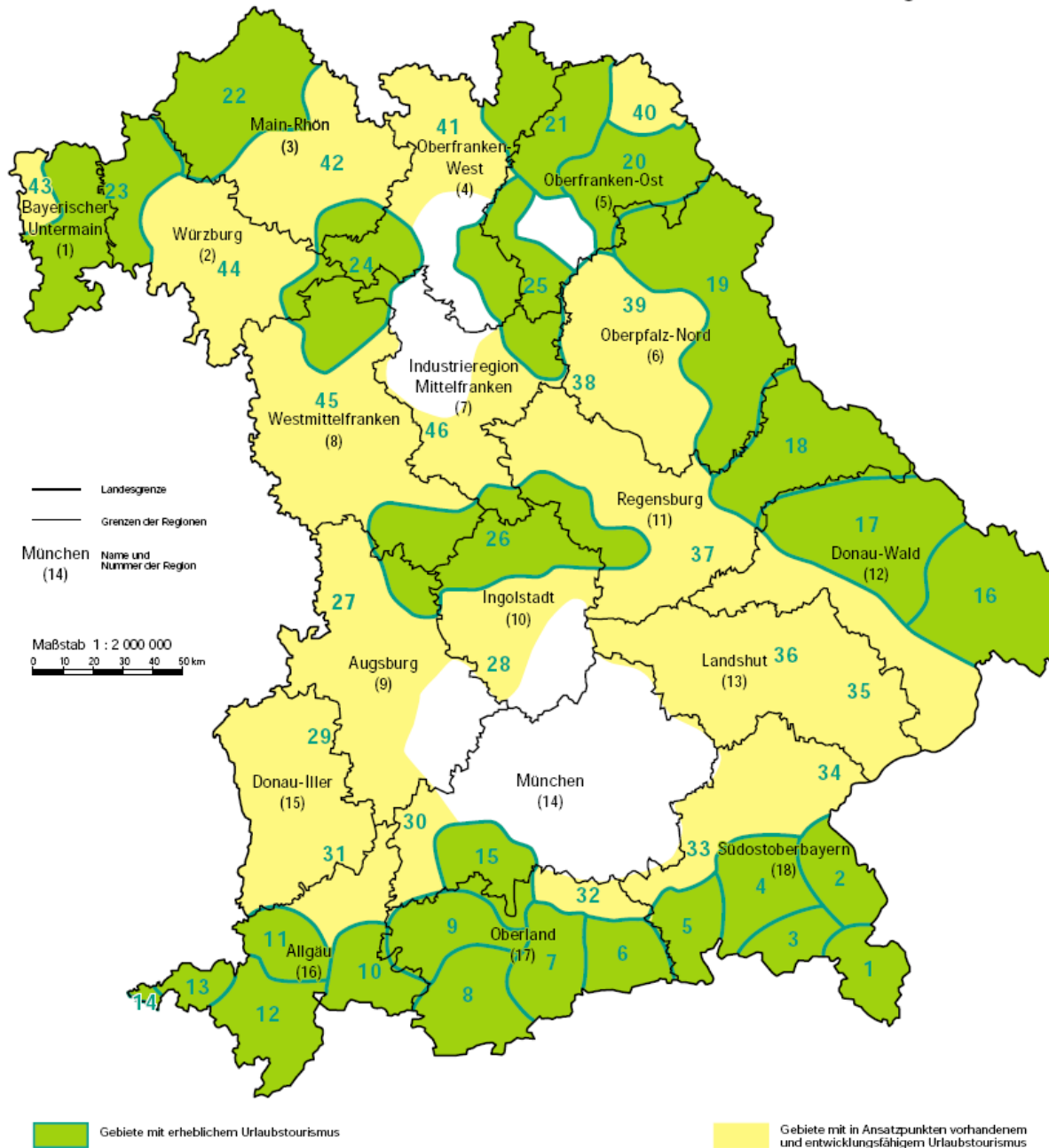
Územné regióny cestovného ruchu :

1 - Bratislavský	12 - Ipľský
2 - Podunajský	13 - Gemerský
3 - Záhorský	14 - Horehronský
4 - Dolnopovažský	15 - Pohronský
5 - Strednopovažský	16 - Tatranský
6 - Nitriansky	17 - Spišský
7 - Hornonitriansky	18 - Košický
8 - Severopovažský	19 - Šarišský
9 - Turčiansky	20 - Hornozemplínsky
10 - Oravský	21 - Dolnozemplínsky
11 - Liptovský	

Tourismusgebiete

Obr. 12: Marketingový přístup k regionalizaci

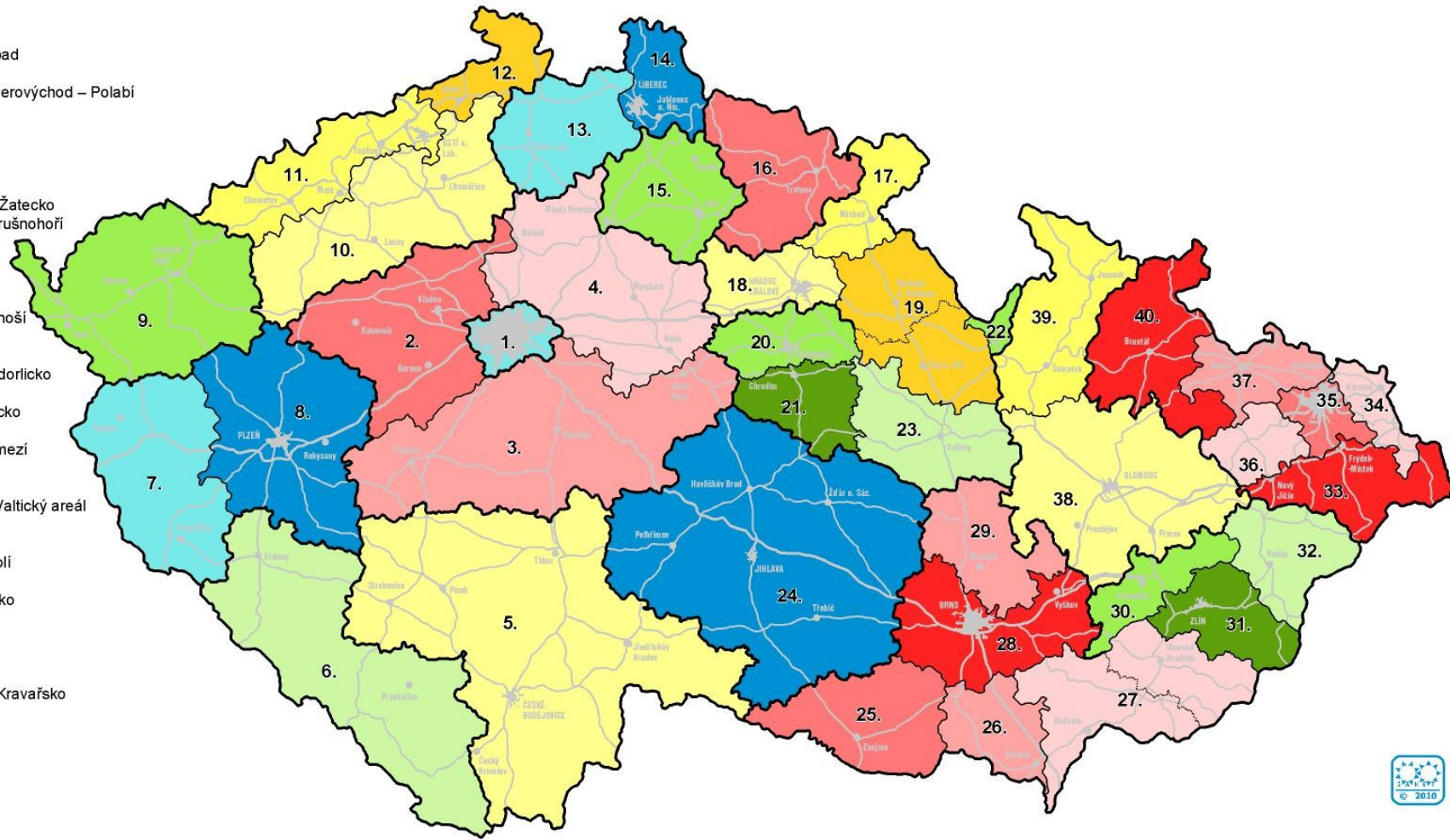
Turistické regiony České republiky

Obr. 13:

Turistické oblasti České republiky

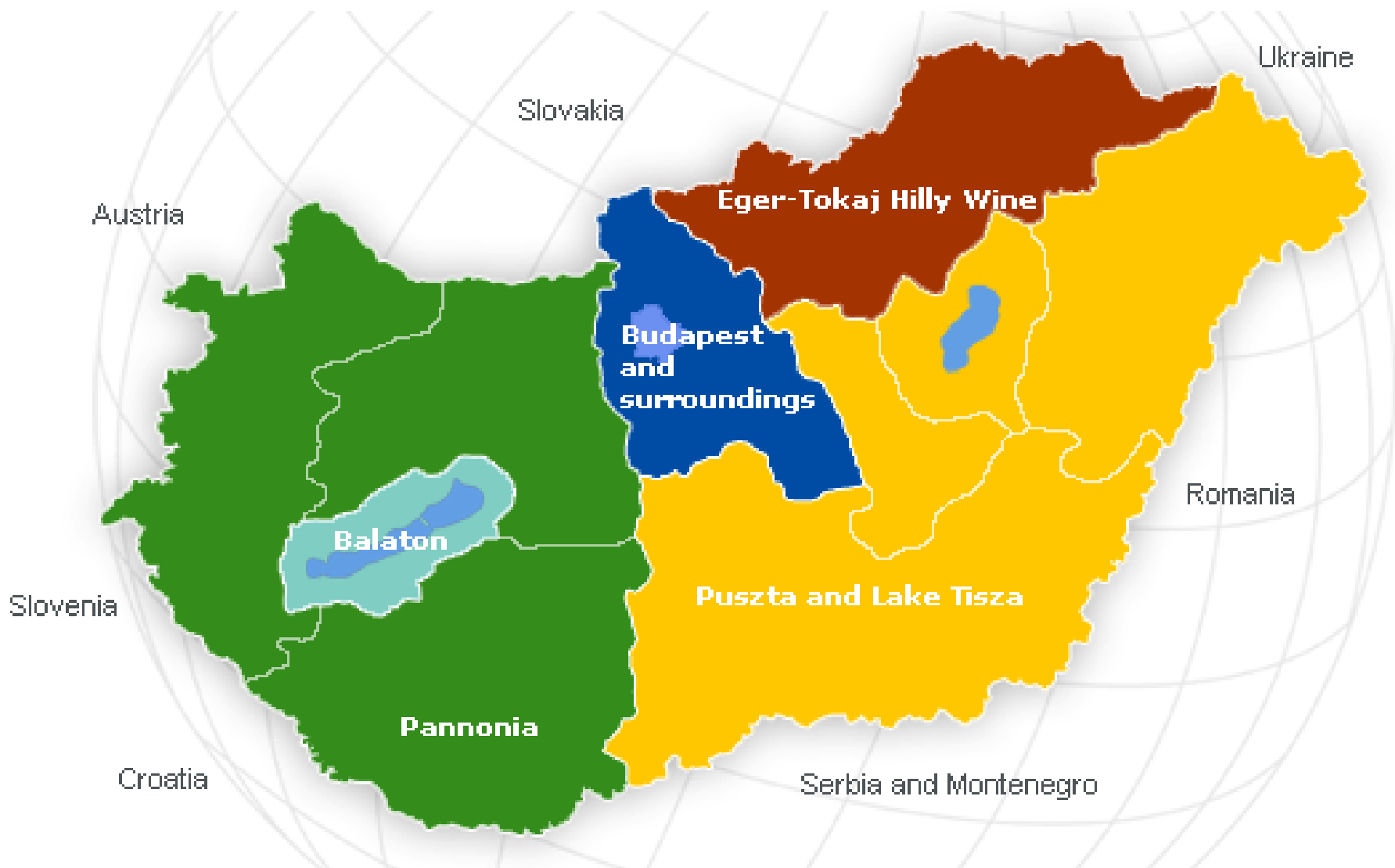
1. Praha
2. Střední Čechy – západ
3. Střední Čechy – jih
4. Střední Čechy – severovýchod – Polabí
5. Jižní Čechy
6. Šumava
7. Český les
8. Plzeňsko
9. Západočeské lázně
10. České Středohoří a Žatecko
11. Krušné hory a Podkrušnohoří
12. České Švýcarsko
13. Českolipsko
14. Jizerské hory
15. Český ráj
16. Krkonoše a Podkrkonoší
17. Kladské pomezí
18. Hradecko
19. Orlického hory a Podorlicko
20. Pardubicko
21. Chrudimsko – Hlínecko
22. Králický Sněžník
23. Českomoravské pomezí
24. Vysočina
25. Znojemsko a Podyjí
26. Pálava a Lednicko-Valtický areál
27. Slovácko
28. Brno a okolí
29. Moravský kras a okolí
30. Kroměřížsko
31. Zlínsko a Luhačoviccko
32. Valašsko
33. Beskydy – Valašsko
34. Těšínské Slezsko
35. Ostravsko
36. Poodří – Moravské Kravaňsko
37. Opavské Slezsko
38. Střední Morava
39. Jeseníky – západ
40. Jeseníky – východ

Obr. 14: Turistické regiony ČR očima Němců (33 regionů)

Turistické marketingové regiony Maďarska

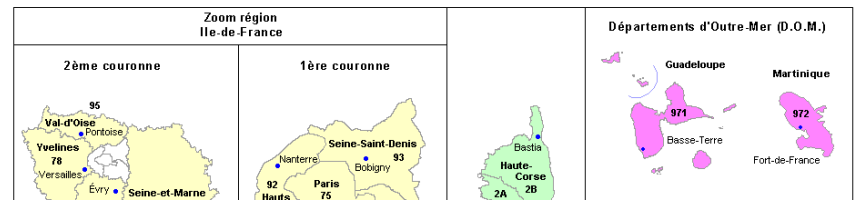

Turistické regiony Maďarska (2. stupeň)

Turistické marketingové regiony Francie

1. stupeň – administrativní regiony, 2. stupeň - departementy

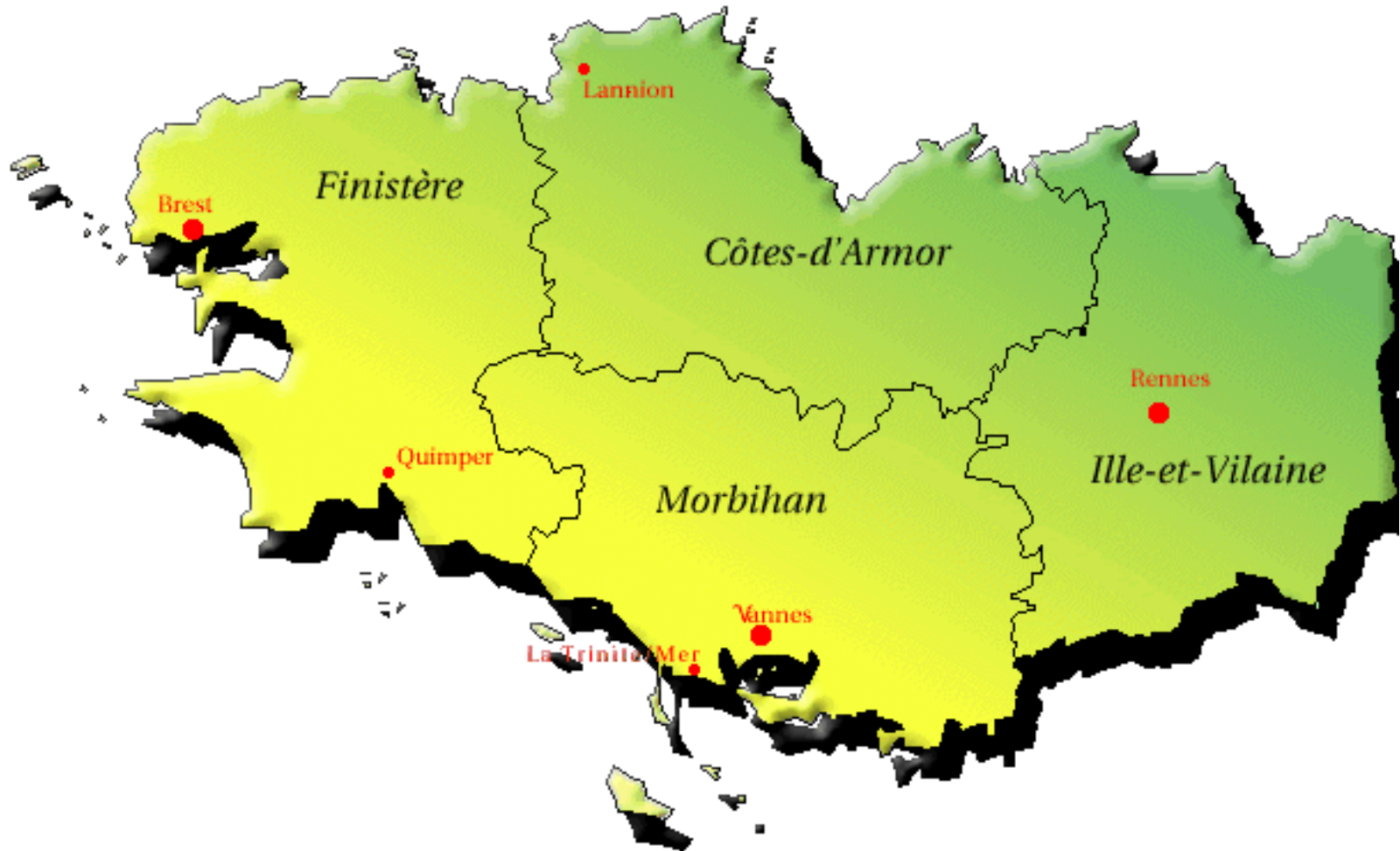

Bretagne

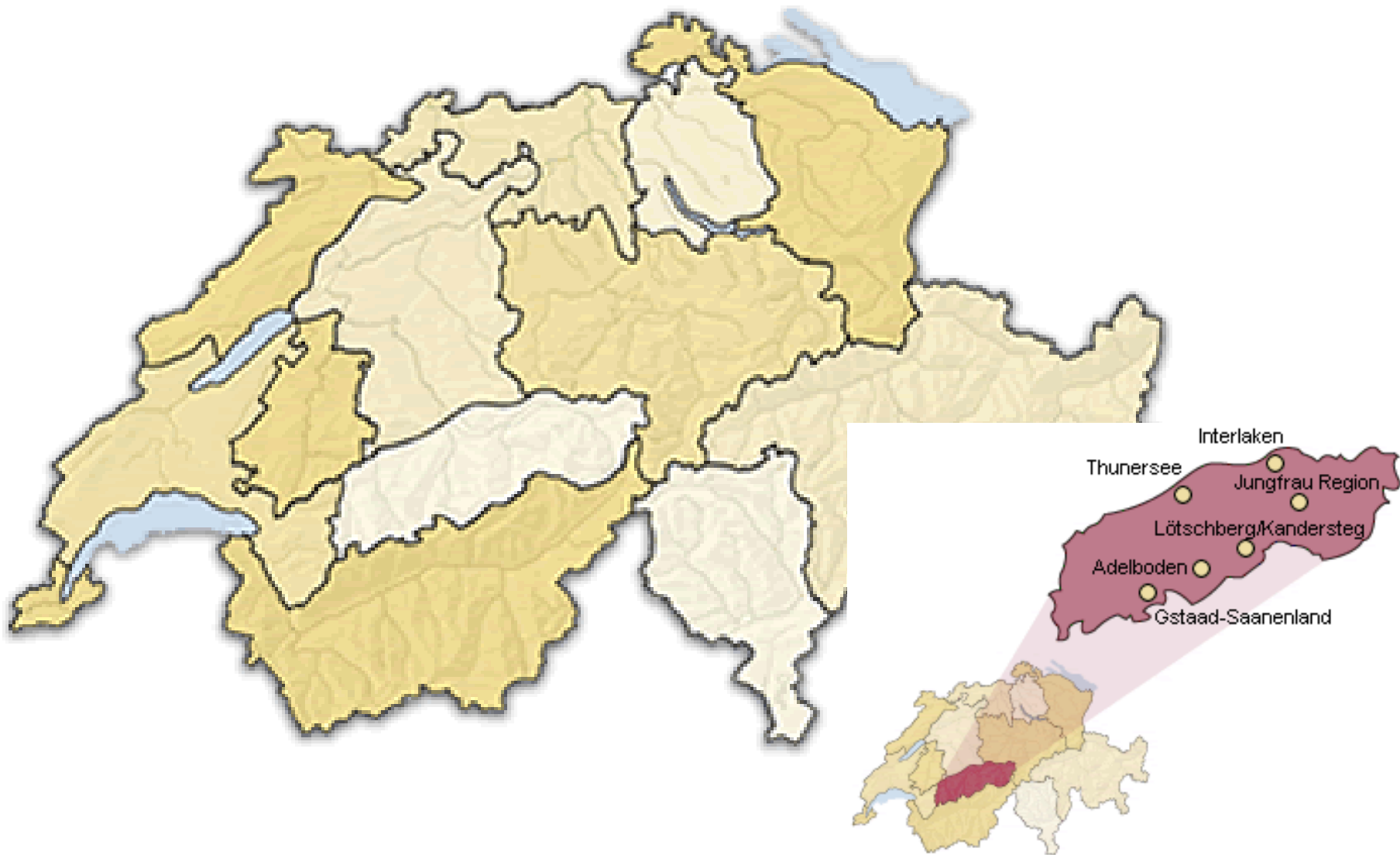
(departementy a turistická střediska)

Turistická oblast Masiv Mont Blanc

Turistické marketingové regiony Švýcarska

Turistické regiony Španělska

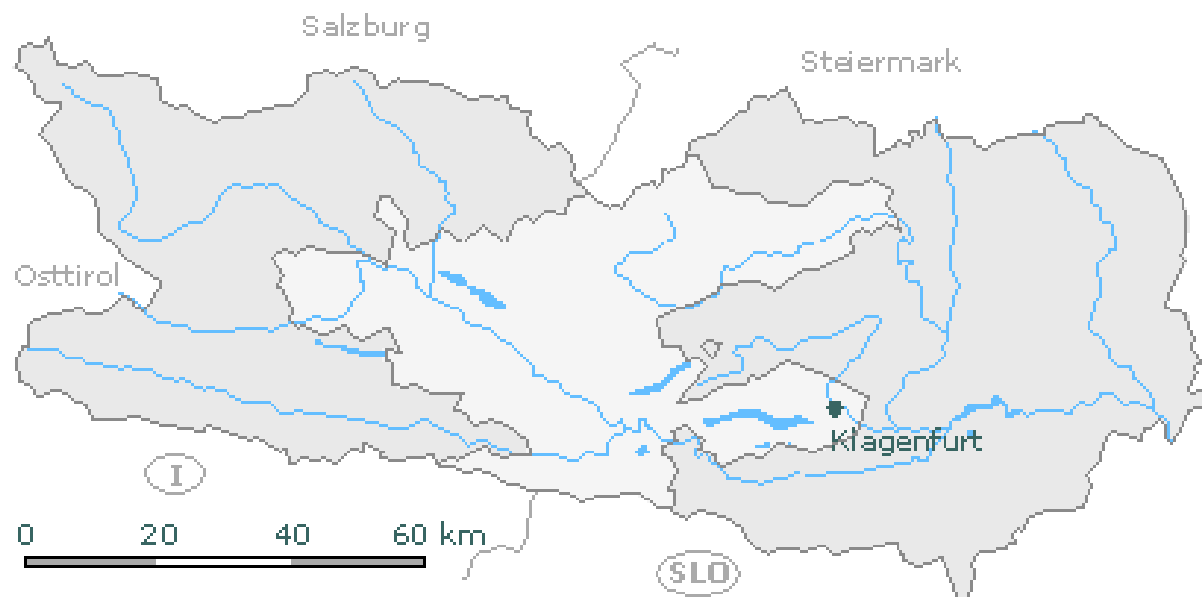
Polská vojvodství – marketingové turistické regiony

Spolkové země Rakouska – marketingové turistické regiony

Země se dále člení
do turistických regionů
a oblastí

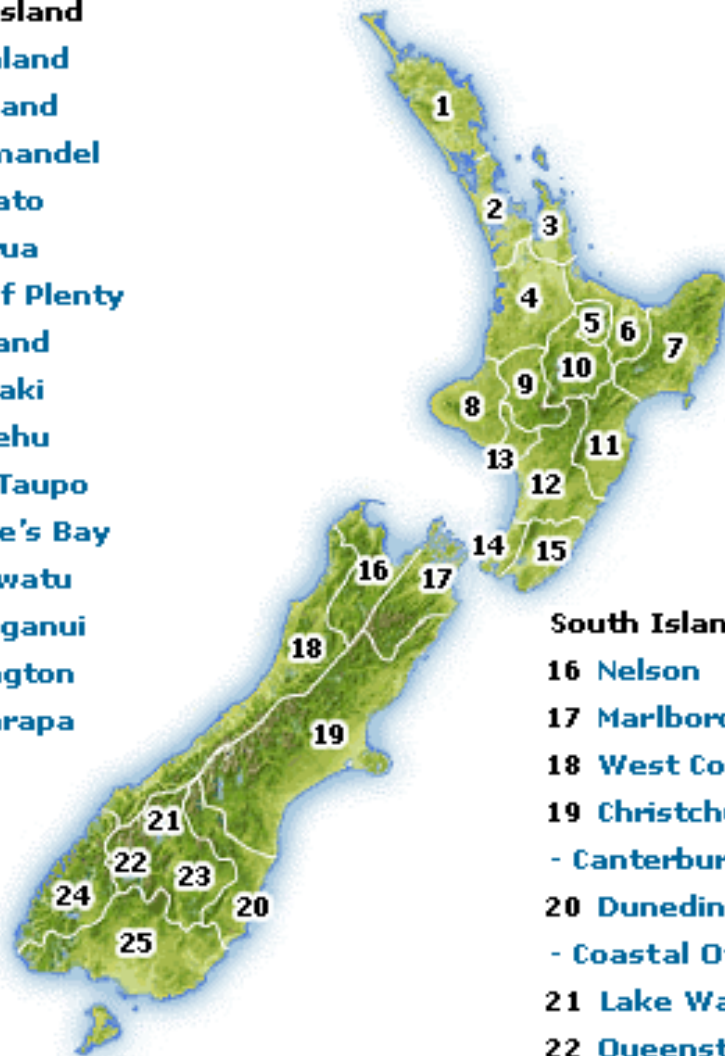

- 1. Waddeneilanden
- 2. Noordzeebadplaatsen
- 3. IJsselmeerkust
- 4. Deltagebied
- 5. Meren in Groningen, Friesland en N.W. Overijssel
- 6. Hollands-Utrechtse meren
- 7. Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi
- 8. Veluwe en Veluwerand
- 9. Gelders rivierengebied
- 10. Achterhoek
- 11. Twente, Salland en Vechtstreek
- 12. Groningse, Friese en Drentse zandgronden
- 13. West- en Midden-Brabant
- 14. Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen
- 15. Zuid-Limburg
- 16. Amsterdam, Rotterdam (excl. Hoek van Holland), 's-Gravenhage (excl. Scheveningen en Kijkduin) en Utrecht
- 17. Overig Nederland

North Island

- 1 Northland
- 2 Auckland
- 3 Coromandel
- 4 Waikato
- 5 Rotorua
- 6 Bay of Plenty
- 7 Eastland
- 8 Taranaki
- 9 Ruapehu
- 10 Lake Taupo
- 11 Hawke's Bay
- 12 Manawatu
- 13 Whanganui
- 14 Wellington
- 15 Wairarapa

South Island

- 16 Nelson
- 17 Marlborough
- 18 West Coast
- 19 Christchurch
- Canterbury
- 20 Dunedin
- Coastal Otago
- 21 Lake Wanaka
- 22 Queenstown
- 23 Central Otago
- 24 Fiordland
- 25 Southland

0 100 200 kms
0 62 125 miles

Přínosy z regionalizace

- Teoreticko – metodologický (region cestovního ruchu – specifika, hlavní znaky a aspekty, problematika delimitace, funkční hledisko)
- Manažerský (zlepšení organizace a marketingu trhu cestovního ruchu, zaměření se na poptávku po turistických produktech)
- Pedagogický (regionalizace jako poznávací nástroj ve výuce)

Otázky pro závěrečná zamyšlení

- Velikost středisek cestovního ruchu není dána jen počtem lůžek HUZ v nich, ale významně také jejich funkcí. Pokuste se zamyslet nad smyslem a principem funkční typologie středisek cestovního ruchu (blíže viz obr. 1,2,3 a 4).
- Jaké statistické údaje můžeme získat o prostorové analýze cestovního ruchu ČR – např. lůžka, hosté, přenocování v HUZ, jejich geografická struktura (na národní, regionální a lokální úrovni? (blíže údaje z czso.cz, cestovní ruch- časové řady, Veřejná databáze) (blíže např. obr. 5,6,7
- K regionalizaci území z hlediska cestovního ruchu lze ve stručnosti vycházet ze 3 základních principů. Prostudujte z kterých a pokuste se interpretovat jejich rozdílné přístupy. (blíže např. obr. 8,9,10,11,12,13,14)